

**Journael, of dagh-register, gehouden by seven matroosen, in
haer overwinteren op Spitsbergen in Maurits-Bay, gelegen in
Groenlandt, t' zedert het vertreck van de visschery-schepen
der geoctroyeerde Noordtsche Compagnie, in Nederlandt,
zijnde den 30. Augus**

<https://hdl.handle.net/1874/227273>

C
JOURNAEL,
Of Dagh-Register / gehouden by Zeven
MATROOSEN,

In haer Overwinteren op

Spitsbergen in Maurits-Bay/

Gelegen in Groenlandt, t' zedert het vertreck van de Visschery-
Schepen der Geostroyeerde Noordtsche Compagnie, in Nederlandt,
zijnde den 30. Auguſty, 1633. tot de wederkomst der voorſz. Schepen, den
27. May, Anno 1634.

Beschreven door den Bevelhebber

JACOB SEGERSZ. van der BRUGGE.

AMSTERDAM, Gedruckt

By GILLIS JOOSTEN SAEGHMAN, in de Nieuwe-ſtraet /
Ordinaris Drucker van de Journalen der Zee- en Landt-Reyſen.

Lief-hebbers van de Vaert, gelegen in het Noorden,
 Hier fiet ghy Dagh op dagh, hoe't 's Winters daer toe gaet,
 En wat dees SEVEN MAETS, van Beesten sien en hoorden;
 't Is alles soo geschiet gelijk 't Corect hier staet.
 Daerom koopt geen Journael/ waer 't oock van mochte wesen,
 Dan daer dees Faem op staet, of wel, Gedruckt by Desen.

Hier na een Beter.

Aen de E. Heeren Bewint-hebbers van de Geoctroyeerde Noortsche Compagnie, in Nederlandt.

NAdien seer geliefde Heeren, als wakere Kooplieden, alijds kloeck op u gewin, de palen van uwen handel be-
lustight zijnde uyt te breyden, en de inkomsten, so 't mogelijk waere, te verdubbelen, heeft het Uw E. E. gelieft na voor-
gaende overweginghe, gesamentlick te bestemmen, dat ghy eenighe Scheeps-gasten in uwen dienst, die tot sulcks hun aanboden, soud employeren, om op het eylandt Mauritius in Groenlant, mitgaders aen Spitsbergen in de Mauritius-Bay, werwaerts uwer E. E. handel sterckt, te overwinteren, en aendachtiglick al het gene binnen den tijdt van haere tegenwoordigheyt aldaer soude voorvallen, gade te slaen, ende dagelicks by geschrifte te stellen: ten eynde men daer uyt soude kunnen besluyten of het mogelijk waer, dese tot noch toe woest en onbewoonde plaetsen, tot merckelijke dienst en avantagie van uwe E. E. Societeit te begaen. So is 't, dat wy vergeselschapt zijnde met dese navolgende personen:

Ian Hendriksz. Kunst van Zierkzee, Kuyper.

Alef Willemz. uyt Gelderlande, Kock.

Kersten Andriesz. van Frederickstadt.

Maerten Jacobsz. Tandel, van Dantzik.

Adriaen Rutten Goud, uyt het Landt van der Goes, Timmerman.

Marcus Pouwelsz. van Amsterdam.

Als uw E. E. bekend is, aen 't Landt Spitsbergen zijn gebleven, al ons wedervaren, volgens onsen schuldigen op-geleyde plicht, getrouwlick en na vermogen aenteckenende. Dog nademael het niet seer gunstigh avontuer van de seve Groenlanders, nevens onse voorvallen niet alleenelick uwer E. E. schriftelick is behandicht; maer oock alle Lief-hebbers ten dienste, en tot een gedachtenisse door openbaeren druck gemeen gemaect: So hebben wy oock den selven het onse, geensins kunnen verborghen houden, maer oprechtelick het verlangen van haer moeten voldoen. Eer wy

dan daer toe selfs traden, heeft het ons mede niet ongerijmt geschenen (nadien mijns wetens hier voren niet, of weynigh daer van na waerheyt beschreven is) kortelick van de natuer en gelegent-
heyt deser Landen, yets voor af te redenen, en 't gene dies aengaende ons bekend was den onkundighen bekend te macken.

GROENLAND als geensins groen, à contrario, als waerschijnlick is, genoemt, maer bequamer om dat het grouwelick en schouwelick is Grouwland, wert van anderen geheten Engroeneland, Gronland, Grunlandia. Gronia, en Ian Mayen of Ian Muyen Eylandt, om dat hy van Muyen gesproken zijnde, 't selfde werdt geseyt ontdeckt te hebben. Het is by de twee of drie-entwintigh Iaren van de Nederlanders bevaren, de groote van dien is ontrent 18. mijlen in 't rondt. Het is gelegen ten Westen naest over Yslant (welck Eylandt leggende op de Noorder breete van 65. gr. 44 min. mede woest en verlaten zijnde in 't laer 874. van de Noorwegers eerst is bewoont) op de Noorder breete van 17½. graden; ende Prolomeo (wiens verstant en neerstigheyt in de Wereldt te beschrijven niemant van de Ouden heeft overtreft) onbekent geweest: die van gene landen ten Noorden buyten de drie-en-tsechtichsten graedt, onder de elevatie des Pools, daer Thule, 't leste wert gestelt en getelt, heeft geweten. Gelijck ten Zuyden, van al wat buyten den seshienden graed Zuyder-breete: ten Oosten van al wat buyten den hondert tachtighsten graed: ten Westen van al wat buyten Spanjen, en de geluckige Eylanden is gheweest. Het leydt van Spitsbergen ontrent de 149. of 150. mijlen; ende men zeyldt van 't selfde Eylandt nae de Mauritsbay met de coers N. N. O. wel so Oostelick. Men vinter geen hout, of geboomte, dan 't gene van Noorwege of de by-gelegene plaetsen door storm en winden ontwortelt zijnde, of oock door eenig ander Avontuer derwaerts gedreven wert. De Sonne verthoont sich aldaer de jongste reys in den zuyder Horisont den 16. of 17. November, ende

V O O R - R E E D E N.

4
verbergt ſijn lieffelick aengeſicht, veroorſaackende een gedurige bedroefde nacht, tot dat de ſelfde weder in den Horizont kan verſchijnen, 't welck is den 26. of 27. dagh van Ianuarius. Het is van geen ander inwoonders, als ſpier-witte Beeren, Voffen, en by wijlen eenighe gevogelte voorſien. De Koningen van Denemarcken hebben haer tot noch toe het gebiedt over de onbekende ſtranden, door pretentie van aenpalingh toe ge-eigent. Het Landt is meeft door de Vangſt der Walviſſen van de Engellen, Franſen Biſcayers, Denen, en inſonderheyt van de Nederlanders genobilitieert.

Spitsbergen is langer van de Nederlanders bevaren als Groenlandt, en ten aenſien des ontdeckers van 't Landt, met dien naem; maer van wegen de ſpitsheyt des geberghten, welcke ſich den genen die uyt Zee komen aenzeylen, verthoont Spitsbergen, en eenighe ſoo 't ſchijnt het Nieuwelandt genoemt, gelegen op de Noorder breete van 80. graden 3. min. of het een Eylandt, of vaſt aen-een-palent landt ſy, is tot noch toe onbekent. Men vinter Reenen, of om beter te ſeggen, Reekalven, ſeer heet van natuer, hebbende de gedaente, en groote van een Kalf, ende hoorens als herten, maer ruygh en teer, als ſy die ſtooten bloenſe. Het vermoeyen is, datter wel eenige Boſchachtige plaetſen dieper in 't land ſoude mogen weſen, daer van ſy veerder om haer koſt te ſoecken afdwalende, door de menichvuldighe Sneeuw belet zijnde, het ſpoor verlieſen, en den oever naerden. Het is mede voorſien met Voffen, eenigh gevogelte, en ſpier-witte Beeren, die daer ook teelen, haer in Zee en op 't land onthoudende. De Sonne verſchijnt aldaer deſte reys in den zuyder Horizont den 21. of 22. October en het is gedurigh nacht tot den 20. of 21. February. Doch ſy is als nu niet van ons boven 't geberghte voor den 28. February, maer wel de ſchaduwe benevens de reflexie aen den oever van 't gebergt in 't N. W. geſien. De Koningen van Denemarcken ſchrijven hier inſgelijcks als boven, haer ſelven de heerſchappye toe. Het is mede meeft door de Vangſt der Walviſſchen vermaert, die met groote menichte haer daer ontrent vertonen, als breeder in

dit Journael wert beſchreven. De Zee ontrent deſe Landen, en des gehelen Noords; wert Oceanus Hyperboreus geheien; van 't volck aen den uiterſten oever van het Noorden woonachtigh. Inſgelijcks Mare Cronium, om dat Saturnus een kout geſternte in deſe plaetſe wort geſeyt te heerſchen. Van wegen de ſelfde oorſaek oock Concretum en Amalchim; het welck eertijds in de Tael van dit volck bevroſen, ende Morimaruſa, dat een doode Zee beteekende, om de langduyrige duylſterniſſe, en 't verbannen aspect van ſachter geſternten. Tacitus noemt het een traegen by na onbeweeglijke Zee, gelijk ſeer wel van anderen is aengemerckt. Deſe ſtreeck is ontwijfelick geenſins ſo bekend geweest.

Gelijk van de eerſte Schip-maekingh de Latijnsche Poet Lucanus beruyght. En wanneer oock in oude tijden, op de pilaren van Hercules geſchreven is niet veerder. Waer mede te bekenen wiert gegeven, datter tuyten die geen ſtranden; maer een hy na oneyndelijke Zee te vinden was. Het ſy dan dat de ſelfde van koper twaelf voeten langh, ontrent de ſtadt Gadir, nu Caliz in Spangjen ofte bergen, die als pilaren van verre den aankomenden ſchenen, den eenen in het uyerſte gewelt van Europa, aen de ſlincker hant, den anderen aen den uyerſten oort van Africa, aende rechter zijde zijn geweest. Ten tijde van onſe voor Ouders is de Werelt eerſt wel omgezeilt van Americo, Draco, en Candifchio. In onſe leef-tijdt van Oliverio a Nord, Schoutenien den voorgenoemden Spilbergen, en 't Heremire. Maer niemant ons wetens, heeft ſoo hoogh by Noorden, de natuer met balcken beſtrijdende, konnen door-booren, al-hoe-wel 't verſcheyde reysen ſo van Engellen, als mede van de Nederlanders is verſocht, de felle koude, en den ſtercken Ys-gangh haer te rugghe drijvende. Doch om uwer E. niet eenige ſtreecken hooger te leyden als 't van noode is, en met andere u genoegh-bekende omwegen langer op te houden, ſo wil ick Uw E. E. hertelick gebeden hebben, deſe onſe Beſchrijvingh, ſoodanigh ſy is, nu yder geopenbaert, in danck aen te nemen.

Jacob Segersz. van der Brugge.

JOURNAL,

Gehouden by seven Matroosen / aen 't Landt van Spitsberghen / in de Mauritijs-Bay / gelegen op de Noorder-breyte van 80 graden 3 minut. t zedert het vertreck van de Disscherp-Schepen der Geoctropeerde Noordsche Compagnie uit Nederlandt / zijn de den 30. Augusty 1633. tot de weder-komste der genaemde Schepen den 27. Mey / Anno 1634.

Auguste.

An 't Jaer 1633. nae Christus geboorte / den 30. Augusti / naer een eerlijck afscheyt / hebben de Schepen haer Ancker gelicht / ende zijn met eenen Noord-Oosten windt de Noord-Bayh uit in Zee gevallen / de Heere gebe haer een geluckigh ende voorspoedigh arrivement / ende wijders wat tot der Compagnie meeste voordeel / ende onser aller zaligheyt is streckende / des nachts passeerde de Vloot de West-Bayh.

Den 31. dito / de wind als horen / met gestadige jacht-sneeu; alsoo het selijcke weer ons het uitroepen belette / reddenden wy wijlens ons Tent / ende de Dictatyl stont in 't Magazijn / naer middag bequamen wy eenighe Meentwen / die se goet van smaeck zijn / de welcke wy brieden / van meeninge omme goet te houden tegens den aenstaende Winter. Den selfden dito resolveerden wy ten eersten alle bevoir te doen / om verbersinge van Salade / Rhenen / ofte anders tot onse Provissie / voor een siecken dach te bekomen / 't welck voor al noodigh tot preservatie van onser gesontheydt dien den in 't werk gestelt: mede dat men alle smorgens en savons eer de hock schafte / een Psalm singen / en ons gebed tot Godt doen souden / om alsoo den zegen Godts over ons te krijgen: In den about was veel sneeu gevallen / daer over wy seer bedroeft waren / uyt oorsaeck dat wy

byes den door sulcken middel voor ons de Salact zwaer lijck soude sijn te bekomen.

Den eersten September / de windt ^{Septemb} ^{der.} Oost met klaer weer / ober sulks maecte ten wy ons Chaloup gereet / om na 't gebedt en de vroege-kost / ons ter Rhenes-jacht te begeven / ende door sulcken middel tegens den aenstaende / donckeren / kouden Winter / petwes tot verbersinge / in noot te hebben aen te spreken: maer also wy door de stercken wint en stroom wepnich advanceerden / so waren wy genootsaekt in de Zeeusche Bayh 't Lant aen te doen / daer wy ons brant-hout uyt het ps hacten / ende een Tent op vijf of 6 riemen maecten / met ons Chaloupzepl. daer ober / wy hacten oock eenigh brandt-hout uyt het ps / dat van de Zee was op geworpen ende alreets bevroosen / naer 't verloopen getij braecken wy ons Tent op / ons te water begebende / om ter gemunter plaets ons bevoir te doen. Alsoo het ps sich verthoonden / deden wy den Albastert-houck weer aen / daer wy hoog op 't gebergte kilommen / van waer wy geen water konden bekennen; maer soo onder 't Land als te Zee niet als ps: ontrent welck ps wy diversche groote Walvisschen hebben gehoord ende gesien / wy vonden ober sulx niet geraetsaem ons in sodanigen gelegentheyt / ende so laet in 't Jaer in het selbige ps te begeven / door dien 't voor de Compagnie geen voordeel / maer risico van haer dissein was te verwachten; na dien wy nat van roijen waren / setten wy het

Septem-
ber.

zepl by/van meening om met de Noord-
ooste windt blyuen de Boghel-sangh
t' zeelwaert door te laten staen; ontrent
Manjer Bahy gepasseert zijnde / be-
gonst het heel hard te Bujen/ met swaer
mist / so dat met voornemende windt ons
Maest en Zepl haer selver fireeck / daer
met wy veel water in de Chaloup fire-
gen; na upthoosinge van 't water/setten
wy 't zepl weder by / dat met de swaerel
andermael de Chaloup by na omrocht /
gast ons reden om 't zepl in te nemen/en-
de dat wy aenbingen te roepen / door de
dicke mist konden wy het Landt niet be-
kennen / noch sien waer/ ende ontrent
welke Bahy wy waren/so dat d' een sey-
de/ wy roepen t' zee/ d' ander wy roepen
na dese/ d' ander wy roepen na gene Ba-
hy/ gaf ober sulcke onbekentheyt ordre/
dat men 't eerste Lant dat doenlijk waer
soude aendoen / ende aldaer klaerheyt
verwachten; maer also 't wat op klaer-
den / bebonden wy ontrent de Noord-
Bahij te zijn/ mat ende nat wesende/ lie-
ten wy 't door-staen / ende sijn des nagts
door Godts genade weder in ons Cent
gekomen / daer ober wy seer verblijft wa-
ren. Den 2 dito/ de windt upt den N. O.
met betrocken locht / verrichteden wy
wepnigh van desen dach/ also wy de selvi-
ge meest met ruste hebben door gebragt /
wy bevonden menichte van ijs inde Ba-
hij / dat meest door 't vallen van de ijs-
berghen was getauseert: als mede ver-
toonde sich veel ijs voor de Mond van de
Noord-Bahij / seer hoogh upt het water
als Schepen met zeplen. Den selven di-
to / inghevalle Bisckajers ofte andere
Scheepen / in ofte ontrent de Bahij
sich hadden vertoont / soude men om
haer te abuseeren / in alle de tenten buy-
gestookt hebben/ ende rook upt de schou-
we laten optrecken/beneffens 't waeijen
der Vlaggen / van 't Fort eenige schoten
gedaen / ende luyt gewach hebben ghe-
maect / oock op de hoedanigheyt der
Rationes schepen goet regart genomen/
savonts quam er een Walvis de Noord-

Bahij in / en sette sijnen ganch de West-
Bahij upt. Den 3 dito / sinorgens moer
klaer weer met warme Sonne-schijn /
daer mede de sneeu weder t' eenemael is
gesmolten/ wy visten als doen veel Wal-
nen / die wy met hoog water op 't strant
gehaelt hebben / ende van meeninge sijn-
de om die met laeg water schoon te ma-
ken/ende in versekerheyt te brengen; op
dato vertoonden sich drie of 4 reysen
Walvis in de Bahij / het vallen van de
ijs-bergen continueerden als voren. In
den avont schoot de windt Zuid-west-
lijk. Den 4 dito/ de windt ende het weer
als voren; dato is ordre gestelt / als dat de
Basten van nu voortaan om quartier
gestadigh souden wagt houden / en wel
neerstigh uptsien / om van 't gunt soo by
nagt als by dach mocht voorvallen/ ver-
witticht te sijn / ende dat t' sijner tijt aen
de E. E. Meesters te behandigen. Den
5. dito / het weer ende de windt als voo-
ren/ ober sulks roepden wy met de Cha-
loup na de West-Bahij om te sien hoe 't
sich t' zee al hieldt; oock ofter geen doode
vis was/ ofte ietwes dat voordeel konde
geven/ doch bebonden dat de Salaet tee-
nemaal in 't zaet stondt/ende niet goet en
was om te eten / brachten wy wepnigh
met ons / dat ons seer bedroefde. Inder
nacht begonst het wat te waeijen upt de
W. ende W. N. Wester hand. Den 6.
dito/ de windt als voren met redelijk klaer
weer/ tegens de middagh kalim-stil/ ober
sulks voeren wy met ons Chaloup / om
te sien of daer pets gestrant was dat ons
voordeel soude konnen doen / maer niet
vernemende zijn gekeert/ op welke weg
diversche Walvissen sich vertoonden /
daer van eenige seer mak bleben liggen:
t' hups komende maecten wy ons
Chaloup ter Visscherij gereet in manie-
ren als volght. Door eerst / twee vaten
windt-dicht gekuypt / de hoepen neffens
het lijn daer aen gheschijckert in manier
als boeijen / daer ongevaerlijk 70 of 80
vadem lijn aen vast ghemaect / dees
voornemende vaten soude in de Chaloup
gelept

Septem-
ber.

die op Spitsberghen Overwintert zijn.

7

geleydt worden / daer upt men het Har-
poen soude schieten / met vijf man ghe-
mant zijnde / ende noch een ander Cha-
loup met twee man / of 't saeck waer dat
de Vis de Chaloup af handig ofte ontweer-
baer maecte / als dan soudent bergen dat
mogelijck waer. Den 7 dito / smorgens
moy weer ende klare werne Sonne-
schijn / het windeken upt den Zuyt-we-
sten: dese voor-middagh hebben wy we-
der eenige Walvis-baerden gevist / die
wy schoon maecten ende in versceker-
heyt brachten: nae middagh scherpten
wy Lensen en Harpoen / de voorgangers
doogende / ende alles dat ons dacht goet
te konnen doen ter Visscherij gereet ma-
kende; byten de Noort-Bahij t' zee-
waert vertoonde sich veel ijs / mede viel-
der groote menigte van ijs bergen / eeni-
ge repsen / met soo een gedruys / ende in
forme als donder / soo dat het by aldien
ons het vallen van de genoemde ijs-ber-
gen onbent geweest ware / wy het mede
niet anders als voor donder soudent heb-
ben aengenomen. In de voor-abont ver-
toonde sich met blasen ontrent de Mont
van de Noort-Bahij diverse Walvis-
schen. Den 8 dito smorgens ghetwenst

Zee-Hondt

weer / het windeken upt de Zuyd-weste-
lijcker hand: Dese morgen vertoonden
haer Zee-honden in de Bahij / maer
konnen der geen bekomen: nae middagh
roepden wy weder upt met de Chaloup /
om te sien hoe 't sich al t' Zee hielt; maer
niet vernemende als een kalme Zee / zijn
wy gekeert / ende sabonts ontrent wester-
Son aen ons Tent gekomen. Den 9. di-
to / het weer en wint als boren / met war-
me Sonne schijn / ober sulcks ben ik / als
mede Jan Kunst / Maerten Jacobsz.
Kersten Andriesz. ende Alef Willemsz.
met de Chaloup gesamentlijke geroept
nae de N. Salaet-bergh / om te sien of-
ter niet waer te bekomen / dat tot voor-

deel ofte verberffinge mochte strecken;
in 't af-roepen vonden wy een Walrus /
de welke in 't zapsoen van de Visscherij
het hooft was afgesneden / om de Can-
den / de welke sy twee hebben / staende
in 't bovenste van 't Back-huyt / dat
goet Voor is / ende wegen de sommige
met hun twee 6. 7. of 8. pont / welke voor-
noemde roimp wy aen 't Landt brach-
ten / ende ontrent een half bat Det af-
haelden: wijders maecten ons Reys
nae de genoemde N. Salaet-bergh / al-
waer wy de Salaet soo extraodinaris
goet / ende in so grooten abundantie von-
den / dat het onmogelijck scheen te zijn:
Welche Salaet by na van satsoen was
als

Septem
ber.

als water-kroes / ende is de selbige niet seer ongelijck van smaect / maer valt wat dick gekropt ende kranck-wijs / die met groote moeyte hoogh van 't gebergte moet zijn gehaelt; daer sich Jaerlijcks groote menichte van Meenwen onthouden / daer mede de Mos aen 't geberghte wort gemist / ende dooz sulcken middel aldaer jaerlijck Salaet valt / ende oock eenige Sueringh van satsoen en smaect als in 't Vaderlandt / wy sneden groote quantiteyt / daer ober wy seer waren verblijft : van 't geberghte waren wy so onder de wal / als 't zee-waert veel Walvissen siende ; snaches zijn wy ontrent Doorder-somme aen ons Tent gekomen / alwaer wy de Salaet op een steene Bloer in een ander Tent hebben gelept (in 't Godt beliest) van meeninge zijnde de selbige goet te houden tot des noot zijnde / ofte tot de Winter / ende ons daer mede te nietz eens te berberschen. Den 10. dito / schoon gewent warni weer met klaer uitsicht: ontrent middag was ich niet in de Doordt-Bahy siende / dat sich heel hoogh uyt het water op dede / welck ons dacht een doode Walvis te wesen ; ober sulcks hebben wy daer nae toe met de Chaloup geroept / ende bevonden dat een steene Klip te zijn ; op dato bakten wy ons eerste back 17 of 18. Brooden van ontrent 2. pont pder broot dat heel goet viel. Den 11. dito / het weer en wint als boren / uyt welcke oorsaeck wy met malckander resolveerden andermael noch een tocht nae 't leege Landt ter Rheeene-jacht te doen / also 't seer stil waer / moesten sy 't met de riemen halen ; tegens den avont deden sy luyden Biskapers houck aen / alwaer sy hoogh op 't geberghte wesende / sonderlinge geen Vg konden sien als berde 't Zee-waert / bonden goet haer nae der gemunter plaets te verboegen. In de vooz-nacht zijn sy luyden aen 't genoemde vlacke Landt gekomen / also mat van roepen / sloegen sy de Tent op / ende begaven haer eerst wat tot rusten (uyt-gesep een) de wels-

ke wacht hiel / om van 't Vg ofte onge-
diert niet overvallen te werden. Wat
aengaet in de Mauritius-Bahy is ons niet
besonders vooz gevallen. Den 12. dito /
het weer en wint noch als boren / sinoy-
gens ontrent Doster-son hebben haer de
Jagers ter jacht begeben / en verspre-
den haer in twee partijen / pder met een
Hondt by sich / ende is by de eene partije
drie Rheeene bekomen / waer van het
een wel 4. mijlen / het tweede dyle / ende
het laetste ander half mijl moeste zijn
gedragen ; welcke Rheeene ter sfont het
ingewant moet zijn ingenomen / ofte
zijn in korten tijt verdozen / twee waren
soo groot als halvers / maer het derde
een jonck Beest. Alsoo de wint uyt de
Oostelijcker hant harde begoft op te ste-
ken / daer mede sy het Vg sterck saghen
aen dzinghen / waren genoot saecht de
Tent op te breken / ende haer met de
Chaloup nae de Zee te verboegen / dooz
dien het harder begoft te waien / ende de
Zee seer hol schoot / soudent weder geene
landt hebben aengedaen / maer van de
stercke berninge doysten sy niet de Cha-
loup het Leger niet naderen / nochte om
de holle Zee te ontloopen het Zepl in ne-
men / want de Stuerman moest gesta-
digh waerschout zijn om de Zee wat
in de Mont te leggen / ofte sy soudent van
de selbige overvallen hebben geworden :
in de Wessijpel ende Mauser-Bahy wa-
ren sy luyden diversche Walvissen sien-
de. Noch versfont ick hoe dat een Man
met namen Alef Willemsz. in de ge-
noemde Mauser-Bahy een buyz-srael
ofte pisl / op een Vg-bergh soude hebben
sien nederdalen / daer op de selbige langh
bleef staen / ende is naemaels verdwee-
nen. Den 13. dito / de wine O. Z. O.
desen morgen zijn Godt lof ende danck
de Jagers weder gearriveert / niet haer
brenghende de drie voornoemde Rhee-
nen / de welcke wy aen stucken hackten
en met Azijn gewassen / ende Peper daer
ober gestropt in de Tent / alwaer ons
Salaet was / aen spijckers op gehangen /
van

Septem
ber.

Deutem
ver.

Deutem
ver.

van meeninghe om die so met verbijzen
goet te houden tot de Winter / ofte des
noot bereytschende / om alsdan ons daer
wat mede te verberffen. Desen morgen
waren wy biyten de Noor-Bahij veel
Walvis siende / ontrent middagh roep-
den wy tot de Voghelsanck / daer wy
meynden een dooden vis ghesien te heb-
ben : maer bevonden dat het een stuck
ys waer. Inden Abondt stach de windt
hart op met bnyen. Den 14. dito / smor-
gens stil Mistigh weer / doch ontrent
Noort-ooste Sonne klaerden het t' eene-
mael op / als sach yet ontrent d' Arsjipelle
dat sich seer hoogh uyt 't water op dede ;
ober sulcx ick mijn Metgesellen uyt de
kooije ontwaecte / om haer advijs te
hooren ; eenige seydten het is een dooden
Walvis / andere het is een groot stuck
ys : waer ober ick my beneffens noch vijf
andere / met de Chaloup daer na toe ver-
voeghden / om van 't gene het soude mo-
gen wesen verskerct te zijn / het welke
wy een groote vers gestorven Walvisch
bevonden / zijnde een wijfken / daer in wy
geen Lens noch Harpoen vonden / veel
min tekens van sulchs ; so dat wy mijn-
den dat hy van de Swaert ofte Vin-vis
soude doot zijn gejaegt : alles wel besigh-
ticht hebbende versochten de genoemde
Vis met ons ses Man wat uyt het vat-
ten der stroom van de Arsjipelle te roe-
jen / doch nae langh roejen bevonden
wy meer t' Zee gedreven te wesen ; ober
sulcx waren genootsaecht de selvige Vis
te laten leggen / ende ons na de Cent te
spoeyen / om meerder ghereetschap ende
ons sehende Man ; want door de diepte
honden wy de Vis niet geen dregge bast
maken / maer moesten die laten drijven
op Gods genade. Ontrent 2. Ooster-
Sonne zijn wy andermael by de Vis ge-
komen / de welke verder t' zee waert was
ghedreven / alsoo wy bevonden dat de
stroom noch sterck om de Noord ginch
hebben wy de selvige Vis voer ontrent
50 of 60 badem Lijn te dregge geleyd /
terwyl wy het Getje slopte / sueden wy

ondertusschen de Vis den staert af / die
wy gisten ontrent 27. ofte 28. voer byet
te zijn ; het Getje verloopen wesende /
lichten wy den Vis / ende vinghen gesa-
mentlijcken aen te roepen ; naer dat wy
nu wel thien ofte twaelf uren hadden
geroept / bevonden noch wel een halve
mijl t' zee waerts gedreven ; immer wy
bevonden dat sonder haet van wint / met
soo weynig volck het niet mogelijk wa-
re om sodanigen Vis in verskerctheyt te
byngen : als mede de nacht met mist be-
gonst te vallen / hebben wy de selvige an-
derwerf voer dregge geleyd / ende ver-
wacht wat Godt soude verleenen / ende
nemende ons keer na de Cent / daer ick
gekomen zijnde / wel neerstigh hebbe la-
ten uyt sien / of ons d' eene ofte d' ander
slach-bouch van wint soude hebben met
geballen / om ons als dan op 't spoedichste
daer nae toe te verboegen ende alles aen-
wenden dat mogelijk soude zijn. Den
15. dito / de wint uyt de zuydelijcke hant /
met Voer / Mist ende gestadighe jacht-
siceu / ober sulchs konden wy de Vis
niet sien ; doch sonder twijfel zijnde / van
aldaer noch te leggen ; na den avond-
kock schafte klaerden het wat op / dier-
halven heb ick mijn met-gesellen gesa-
mentlijck nae de Vis laten roepen / also
de winden alhier op d' een plaats / anders
als op d' ander zijn wapende / gelijk
ick vertroutte door de ongelijcke hoogh-
te van 't geberghte wort veroorsaecht / so
heb ick op hope van slach-bough sulchs
laten doen / om 't mogelijk waer aen
d' een ofte d' ander leeg Wal in vers-
kerctheyt ende uyt de volle slach-zee te
roepen : noch alsdan minder risico van
een storm af te konnen rijden. In 't lich-
ten van de dregge stach de windt uyt de
zuydelijcke hand met Mist so sterck op /
dat het dyle of vier repfen niet veel schoel-
den / of de Chaloup soude stepl hebben
neder gesoncken / uyt oorsaech dat elcke
Zee daer gestadigh ober sloegh / ende
wy daer door veel water in kregen ; als
mede bevonden dat de Vis s anderen-
daeghs

Septem-
ber.Septem-
ber.

daeghs vooz dregge gelaten / met de sel-
vige verdet t' zee-waert in gedreven / ober
sulcks wy vreesende vooz een afgaende
grondt / om versekertheit ander mael
noch een dregge stelden / ende ettelijke
badem Aijn / met vertrouwen dat de sel-
vige te machelijcker soude rijden. Voaz
dien sy lyden met de Chaloup teghens
de helle Zee op mosten roepen konden sy
ons Cent niet bekomen / maer upt vze-
se van t' Zee te verstecken / waren ge-
noodtsaecht ander Landt aen te doen /
nae dien sy met de Chaloup niet langer
in de Zee konden houden / ontrent het
Lant dooz de berninge haer de Chaloup
by na onweerbaer worde gemaecht / die
sy met groote moeyte noch op 't Landt
trocken / ende aldaer ander weer ver-
wachten / een wijs tijds stont ick alleen
daer op het Landt / aensende het vzeffe-
lijck weer / ende geen teecken van haer
bernemende / hoe ick te moede waer / is
den goeden Godt bekent / in de nae-
nacht zijns met groote vreughde / ende
Godt danckende / gearriveert / ende in de
Cent gekomen. Den 16. dito / conti-
nuerden de storm upt den Z.W. met
gheftadighe Mist ende somtijds jacht-
sneeu : na de middagh verhieft de wint
noch meerder met klaerte / soo dat wy
niet twijffelden van de Vis noch te kon-
nen sien : In de vooz-abondt wiert het
weer seer mislich ; oock hebben wy eeni-
ge dagen bevonden dat de Mist tegens
de nacht weder aennam. Den 17. dito /
het weer en de wint als boren / met wep-
nich Voost / op dato bloeydent met een
volle Maen so hoogh dat het water ober
de Dalep tot achter aen ons Cent stont /
ende vooz geen 7. of 8. voet van de selvi-
ge / als wy bevonden het hooghste water
te hebben / pepiden wy de Son onge-
waerlijck Z.W. Wat aen gaet de Vis /
vresen dat de selvige in dese extraordina-
re storm-wint niet sal afrijden / doch wy
namen vooz / dat soo haest het weer en de
windt ietwys wilde toe laten dat wy ons
op het spoedichste daer nae toe soudon

verboegen / ende alle middelen aen wen-
den die mogelijck ende profutabelijck
wierden bevonden : op dato hebben wy
een Vaentjen van doech / vooz onse Cent
gestelt / om van de hoedanicheit des
wints te meer versekerd te zijn. Den
18. dito / continueerde de wint met Mist /
Voost ende gestadige jacht-sneeu / dat mi
eenige dagen hadde geduert / daer mede
de sneeu seer gchoogt is. Den 19. dito /
het weer en wint als boren : nae de mid-
dagh wiert het weer seer stil / de wint upt
den N. ober sulcks wy ons Chaloup ge-
samentlijck manden / en wel versien
hebbē van Victualy om 4 of 5. verwaey-
de daghen ontrent de Vis aen 't naeste
Landt upt te kommen staen / ende te sien
hoe het daer mede soude vergaen / ende
daer van versekerd te wesen : Maer met
leettwesen gekomen zijnde / alwaer de sel-
ve van ons was gelaten / hebben wy die
niet gebonden / het welcke ons dede om
soecken of wy de selvighe nergens ge-
strant vonden / roepende een groot stuck
in de Aersjipel : sulcks dat wy so tusschen
de Vogelstanch als mede andere Eplan-
den t' Zee konden sien / maer niet verne-
mende maecten wy ons weder nae ons
Cent / daer wy in de vooz-nacht met
Mistich weer zijn gekomen. Den 20. di-
to / sterke N. O. wint met hout weer
ende Voost / op dato openbaerde de kou
in een van ons metgesellen (met name
Jan Kunst /) sijn vingers / dat wy ge-
causeert achteden / als sy de leste reys
aen de Vis hebben geweest / welcke vin-
gers wy stoofden met Boon-sap / ende
gewassen hebben met water ende Aijn /
van elck even veel / noch met olpe van
Olyve / ende olpe N°. 4. al t' samen vol-
gens de Lijste ons van diverse Chir-
urgijns verleent : noch heeft den ge-
naemden Kunst aen elcken arm een
grootte Bloet-sweer gekregen / soo dat
hem de Armen heel dick swollen / ende
grootte pijn aengnam : ick ghebruyckte
als boren ons Lijst : wy baden dat hem
Godt wilde geven een geluckighe upt-
komst /

<sup>Septem-
ber.</sup> komst/ ende ons beschermert voorswaer-
der accident. Op dato in den avont / de
Maen 20. dagen out 2. graden in Aries/
hebben wy de selvighe eerstmael boven 't
Geberghte gesien/ die wy pepiden Z. O.
ten Z. ende bleef tot 's anderen daeghs/
ter tijdt de Son sich vertoonde. Den
21. dito / de wint Z. O. met Sonne-
schijn/ ende niet seer kout; desen morgen
komende op de Daley / alwaer wy ordi-
naris ons vers water hebben gehaelt/
bevonden wy dat de selvige heel vast toe/
ende t' eenemael met dick Is waer be-
set; na de middagh stach de wint weder
op/ met Mist / Voyst en gestadige jacht-
sneeuw / over sulchs hebben wy geen
Maen gesien. Den 22. dito / de wint
N. O. met Mist ende jachtsneeuw / also
bevonden wy dat men met het smelten
van de sneeuw tot kook-water verber-
singe als anders yder week ontrent twee
en een half quartel kolen verbrande/
ons niet meer als 30. quartel voors
9. Maenden geordineert zijnde / so wa-
ren wy genootsaccht in de andere Cen-
ten nae meer kolen uyt te sien / ende by
gebreke van geen te vinden/ souden wy
in tijts Centen hebben moeten ontsloo-
pen ende by de werck schikken / maer na
het hem alreedyt liet aensien wast niet
taetsaem te wachten ter tijdt wy de sel-
vige in de donckere koude Winter van
uode soude hebben / alsoo het als dan
niet sonder groot perijckel ende moeyte
soude moeten geschieden. Op dato be-
vont ick dat meest al Jan Kunst syne
Vingers begosten te sweeren / dien ick
eenighe met mijn Pennemes wat ge-
opent/ en de vuple materie onder uyt de
nagels gedout hebbe / sulchs dat de sel-
vige Kunst doos al het sorteren / so aen
de Vingers als Armen van pijn by nae
in onmacht soude hebben gevallen. In
der nacht stach de wint hart op met
sneeuw. Den 23. dito de wint N. O. met
Mist / Voyst en jacht- sneeuw: in de voors-
nacht klaerdent wat op/so dat de Maen
ende eenighe gesternt sich vertoonde.

<sup>Septem-
ber.</sup> Den 24. dito / de wint als voren met
klaer weer; nae de middagh harde wint
met sachtsneeuw ende Voyst / wy maech-
ten eenighe naest-burghige Centen / be-
quaem om van d' een in d' ander te kom-
nen gaen / aldaer onse kolen/ als oock
andere provisie was gelept. Den 25. di-
to / het weer ende wint als voren / doos
de Noordelijcke wint nu eenighe daghen
gestaen / bevonden wy datter diverse
stukken Is sich ontrent de mont van de
Noort-Bahy lieten sien. Den voors-
nacht wiert ick van den genoemden
Kunst uyt mijn slaep gewecht / also de
selvige onlijdelijcke pijn leet aen syu Vin-
gers / die ick doos syu versoeck met mijn
Pennemes by gebreck van andere In-
strumenten / van 't voorsie lict tot den
eynde geopent hebbe / daer ick op 't been
eenige materij vout / waer uyt ick pre-
sumeerde van de Pijnt te moeten sijn/ende
gebruyckte medicamenten volgens ons
Lijst. Den 26. dito / de wint als voren
met strenge Voyst / daer doos ons Wa-
ter / bier en alles wat nat was verbroos.
Op dato bakten wy 2. Backen Broot /
welck meel wy hadden gesift / ende
van 't kout meel Broodt gemaecht voors
de Honden. Den 27. dito / klaer weer
met een soet Noorder winden / ende
niet soo kout als voors desen; over sulch
zijn wy met ons vijf Personen nae 't ge-
berghte gegaen om te sien hoe het sich
t' zee al hielt / maer alsoo 't doos de dicke
mulle sneeuw heel swaer te gaen was /
want men op sommighe plaetsen tot de
middel als anders/ in de selvighe sackte /
oock van de ongelijckheyt der klippen/
lichtelijck een been soude hebben gebo-
ken/ als mede geen voorsdeel konde doen/
zijn nae ons Tent gekeert/ daer wy nae
vier of vijf uren weder ghekomen zijn.
Den 28. dito / 't weer en wint als voren/
Op dato heeft sich diverse reysen Is
in de Bahy laten sien / die meest de N.
Bahy in / en weder Fayer-haben ende
de W. Bahy introychten; vermits veel
Is in de Bahy siende/ vonden wy niet

12 Dagelijcksche Beschrijvinge van seven Perfoonen,

Septem-
ber.

gheraetsaem daer pet op te attentieren : op eenige plaetsen in de Bay scheen het wat toe te willen vriesen / maer wiert niet de beweginge van 't water terstont te niet gemaect. Desen avont is ons volck een oude sineerighe mande t' hups hzengende / soo wiert de selbige op 't buyt geworpen / die so sterck bzanden / dat de vlam met de wint te rug / ende bukten de Schoorsteen is gedreben / daer mede ons Schoorsteen-kleet dat om den roock wil gehangen waer / t' eenmael verbrant ; oock sweefden de vlam langs de Solder / en de geheele Tent-deur / daer mede noch eenighe Boecken als anders / seer wierden gesengt ; welke brandt niet het Roock-water ende sineu is gessit / ende in gebreke van lessinge soude het voor ons een groot ende swaer ongeluck hebben geweest / also alle ons Victualy ende andere behoefte / in de genoemde Tent lagh. Waer over wy Godt al te samen dancken / ende het dient ons tot een waerschouwinge om op een ander pas betet toe te sien. In der nacht de wint Z. W. daer mede het Ijs verbrock.

Den 29. dito / schoon klaer weer met warme Sonneschijn / waer door de sineu op veel plaetsen t' eenmael was gesmolten : sinorghens de Sonne Zuid-Ost / waren wy in 't Z. Westen aen den Oever van 't land twee Walvissen siende langen tijt met den anderen liggen speelen. Ontrent middagh vertoonde sich een Vis voor wy ons Tent seer dicht langs het strandt / welke Vis ontrent de Amsterdammer Loodge aen de grondt rocht / die na veel ende groot gewelt met de Steert / Vin / als anders te maecten / eyndelijck van de selbige gront is gerogt / ende terstont sich in 't diep begaf : Naemiddag verscheen ons so groote meenigte van zware Walvis in de Bahij / dat het ons verdroot sulcx te moeten gedoo- gen / uyt dofsaech dat wy maer een Cha- louw konde Wannen / door dien de voor- noemde Jan Kunst sijne leden niet tot hem en hadde / over sulcks ons niet be-

Septem-
ber.

hulpelijck soude zijn ; doch is eyndelijck Z. O. van ons Tent / ontrent den Ijs-bergh het Harpoen van Maerten Jacobsz in een Walvis geschoten / en terstont nae de schoot zijn de vorige gepre- pareerde vaten bukten voort geworpen / welke vaten groot gheschal in 't water maecten ; het Harpoen / na dat de Vis met de vaten een stuck weeghs was ge- loopen is eyndelijck geslapt : de meninge was om niet de genoemde vaten de Vis mat te maken / ende als dan met gelee- gentheyt beter tot Lensen te geraken / ingevalle wy 24 of 26 man sterck waren geweest om bequamelijck den Vis te dooden / ende nae de doot te benificeren ; wy souden na alle aparentie een goede Winter hebben gemaect. Also wy met ons seven / geen gedooden Vis konden in verskertheyt brengen / vonden wy niet geraetsaem met groot perijckel de selbige langer nae te jaghen / maer achten het meer dul als wijs heyt te zijn / doch om reden is het Harpoen geschoten ; het Ijs op gisteren in de Bahij gheweest / is t' eenmael met de zuydelijcke wint ver- trocken. Op dato hebben wy om den vreeselijcken roock wat voor te komen onse Schoutwe noch een deel lenghte ge- hooght / ende met Sperren als anders gestut. Den 30. dito / continueerden de zuydelijcke wint met Mist / Dofst ende gestadige Nacht-sineu / na dat wy gesa- mentlijck een van ons maets diversche repsen dupsich hadden bevonden / als mede in de Kioje zijnde met seer zware dromen ghequelt / vzaechden wy oft de selvighe van dit bestaen te hebben / berou hadde gekregen / welk tot antwoort gaf / wat aengaet alhier te blijven / was hem geen leet ; maer seyde niet reden tot doef heyt gesimdeert te wesen / ende be- kende opentlijck voor ons / van de Saan aengevochten te werden ; alsoo ick ordi- naris gewoon was sinorghens ende sa- vonts het Gebedt tot God almachtigh te doen / hebbe ick hem 't Gebede-boeck gegeven / en onder ons diversche spreuc- ken

dieop Spitsberghen Overwintert zijn.

13

October

ken als anders hem voor gestelt / welke
by hem ten deele zijn uitgelesen : maer 't
Gebed beslytende met het Vader ons /
stond hy op eenige reden als of de Tonge
wierd wederhouden : na ondersoek ver-
stonden wy dat hy daer wel 2. jaer mede
besmet hadde geweest / God almachtigh
verlichte den beswaerden / ende verleene
ons stantvastigheyt. Op dato deser snee
ick een groot stuck vlees van den voor-
genomineerden Jan Kunst sijn vinger /
het welke was upt gewassen.

October

Den eersten October / de windt N.
W. met Mist / Doest / en gestadige iacht-
sneeu / dat men knipten de Tent door de
swarrel-windt den adem qualick konde
krijgen. Op dato stoochten wy de Am-

sterdamse Stooft / alwaer wy ons gewas-
sen goet hebben gedrooght; oock om (des
noot doende) verskert te zijn / hoe het
sich aldaer houden mochte. Inde Noort-
Bahij vertoonden haer 2. of 3. Walvis-
schen. Den 2. dito / het weer ende windt
als voren ; also ons gemeente niet groot
is hebben wy geresolveert / dat ingevalle
yemant niet goede dispositie des mo-
gens wacker gemaakt zijnde / in de kroge
bleef liggen slapen ofte longsen / ende niet
in 't Gebedt verscheen / soude versterken
zijn van sijn Voegh-kost / en sich niet
verbijderen voor 't weder schaffen des
krocks aen eten te komen; als mede geen
rantsoen van Tabak ende Brandewijn
genieten. Den 3. dito / 't weer en wint als

boren / dese morgen vernamen wy twee /
en d' eerste Walrussen in de Bahij / ende
sijn van gedaente gelijk dese Figuer upt-
wijst. Het gebogelt begoft als doen seer te
verminderen / doch ontrent een romp of-
te wreng van vis / hielt sich noch een me-
nichte / de groote Meentwen scholen nu
ter tijd gelijk de Opebaers in 't Wader-
lant op haer vertrekk. Den 4. dito / sterc-
ke kouwe met zuyd-oostelijcken wind.
Ontrent de mont van de Noort-Bahij
waren wy groote menichte van ijs sien-
de / daer hem ontrent eenighe Wal-

vis vertoonde. Den 5. dito / de wint noch
2. Oostelijck / daer mede het ijs sterck
nae de Wal wierde gheperst. Ontrent
middagh roeyde de Chaloup nae een
bruyen stuck ijs / dat ons dacht een doode
Vis soude zijn geweest. Na de middagh
waren wy menichte van Vis in de Bay
siende / daer van eenige dicht langhs de
strand haer ontdeckten / datmen (by ma-
nier van spreken) op 't landt staende de-
selve wel soude hebben geschoten : de Vis
tot noch toe by ons ghesien / is in aller
manieren seer zwaer geweest. Op dato
deser

14. Dagelijcksche Beschrijvinge van seven Persoonen,

Octobr.

deser vloeydent so hoog / dat het water
voor ons Tent geen 18. of 20 voet van
de selvige stont. Den 6 dito / de wint N.
Oostelijck / met Dorst / Mist ende Nagt-
sneeu; alsoo op 't vertreck van de Sche-
pen ons iyt de gemeene kameren drie
Vonden zijn gelaten / heeft een van dese /
te weten de Kamer Amsterdam: op da-
to 13. jonghe Vonden geworpen. Ons
Kock met namen Wess Willemsz heeft
eenige daghen groote krimpinge in den
buick gehad / daer van hem Godt Al-
machtigh wil verlichten. Den 7. dito /
stercke windt iyt de N. Westelijcker
hand / met kout wiesent weer. Op dato
hebben wy soo Bahy-waert ende on-
trent de strant eenige Walvis gesien / al-
so sonderlinge geen ijs in de Bahij was /
soude men met macht van volck daer
op bequameijck pet kommen hebben at-
tenteren; doch bukten de Bahij waren
wy eenige blinken siende / waer iyt wy
presumeerde aldaer ijs te moeten we-
sen / naer wy konden sien soo was d' Afs-
sijpel vast niet ijs beset. Den 8. dito / de
wint N. Oost / het weder als voren / met
klare Lucht / vernamen wy noch eenich
gebogelte / als Berch- Cynden / Meeu-
wen ende strant-Leoperkens. Den 9.
dito / het weer ende de wint als voren.
Den 10. dito / de wint ende het weer als
voren. Op dato is den voor genoemden
Vondt beneffens al sijn Jongen gestor-
ven / derwelcke ontwijfelijck is dood ghe-
woosen. Den 11. dito / de wint Z. O.
met Dorst ende gestadige Nacht-sneeu /
soo datmen door de sware windt bukten
de Tent niet soude hebben konnen ver-
richten. Den 12. dito / vreeselijcke harde
windt / ende onhantfaem weer / daer me-
de onse Houte schouw (voor desen om
den roock op geset) van boven neder is
ghekomen / de windt sloegh so sterck de
schouwwe in / dat het buyt van den haert
sich de geheele Tent ober spreijde. Den
13 continuierden de harde wint / namid-
dach begonst het wat te stillen / ober
sulcks stelden wy met groote moeyte

ons gisteren afghewaerde schouw / we-
derom op / de welcke wy met 4 toutwen
als anders hebben versoght / also wy ons
inbeelden dat de occasie sich voortaan
niet meer soude presenteren. om met
ons Chaloup petwes te verrichten / heb-
ben wy goet gebonden tot naerder geles-
genthepde de selvighe op te leggen. In
den avond / een van onse Vaten bier op-
settende bevonden wy dat het soo dick
bevoosen waer / datmen niet de lenghte
van 3 of 4. dupm aen geen bier konde
geraken / van welcke Vaten de bodem
uytwaerts waren gheweken: alsoo ons
Magazijn van een deel dicke was op-
geslagen twijfelde ick niet / of dat al wat
vochtighydt by sich hadde / mede niet
minder soude kommen sijn / het welcke ick
in tijds de Commandeur wel hadde
voorgedragen ende gesolliciteert om be-
ter versoght te werden; maer het bet-
soeck wiert by haer inde wint geslagen /
ende seiden dat het selvige genoegh sou-
de sijn / alsser maer een Tent af Loodse
mocht gehechtet worden; naderhandt
(tot waerschouwinge /) eenighe willende
oberwinteren moeten na 't hem hier op
doet / van beter en warmer Loodse ver-
soght worden / nadien met de sterke Dorst
alles te bersten vries / sijn wy verlegen
om kleen Pot-werck / welck kleen aerde
pot ende Houtwerck / alhier niet seer ge-
dienstich is; maer pser of koper sonder
noodiger wesen. Den 14 dito / de Wind
Z. O. met gestadige nacht-sneeu. Op
dato is by advijs van onse Kock onse
Tinne / dymckens-kan verongeluckt /
daerom wy seer verlegghen sullen wesen:
Enige van 't volck hare gewassen goet
doogende in de Amsterdammer Stooft /
is by saute den Vond van wegen de ka-
mer Dissingen ons gelaten / in de selvige
Tent op gesloten / die door 't glas is ge-
sprongen. Desen avont hebben wy de
Maen die 11. dagen ondt 12. graden in
Pisces, zijnde eerstemael gesien: In de
voor-nacht op d' eerste wacke begonst het
weer en wint wat te verfoeten. Den

15. dito /

October.

October.

15. dito / smorgens klaer Sonne-schijn
weer: over sulcks ben ick Jan Kunst en
Alef Willemsz. na 't Geberchte gegaen
om te besichtigen hoe het sich 't Zee al
hielt / mede wat ons noch mochte booz-
ballen / door de menichte van Sneeuw
was het heel swaer om te gaen / doch
zijn nae groote moeyte in 't N. W. op 't
Gebergte geraekt / daer wy verde 't Zee
eenich Ijs hebben vernomen / van waer
wy de Son in 't zuiden met de geheele
ronte noch pas boven 't Geberchte heb-
ben gesien / 't welck wy vertrouwen dat
de leste mael van 't Jaer soude zijn. Also
ick hemerchte dat met de Stock-bis en-
de Panne der selvighe Bis / veel boter
wiert verstonen / hebbe ick ordie gege-
ben / als dat men van nu voort eerst in
plaets van Boter / Oly ende Azijn ober-
de genoemde Bis soude schaffen. Mede
dat men niet meer Bis soude koochen
als men 't seffens kan op eeten / ende
meer Dleys koochen / om savonts
inde plaets van Panne-bis een stuck by
te setten: oock dat men geen Boter op 't
Broot aen den Back soude eten. In de
booz-abont hebben wy eenige Visschen
in de Bahy sien blasen / doch oordeelden
het weer te onhantsaem te wesen om die
te dooden ende te benificeren. Op dato
zijn onse drie Hoenders gestorven / daer
van wyder een hooften op Sondagh te
verorberen / wy maekten mede een Seef
om onse gebzande Koolen te siften / ende
's Winters met een besloten Tent te
verbzanden / door dien de selve geen rook
sonderlinge van haer gebe / door de swa-
vel is 't heel beswaert op de bozt. Den
16. dito / de wint Z. O. met Sneeuw /
Dozt ende droewigh weer. Den 17. dito /
de wint als voren met gesladige Sneeuw
strenghe Dozt ende bittere koude. Den
18. dito / de wint N. met Sneeuw / Dozt
ende bittere koude. Het Calendarium
op 80. graden Pools hoogte hout twee
uren ende vyftigh minuten dagh: Waer
hebben naer een neerstigh ondersoek
ouderbonden acht ofte negheit ende een

half uur licht / soo dat men hantten de
Tent in een Testament konde sien te le-
sen. Den 19. dito / smorgens stil weer
met redelick klaer uytzicht in 't zuiden.
De Dozt vingh hart aen / soo dat alles
dat nat was in ons Tent dicht by 't by
verbroos. Den 20. dito / kont bedroeft
weer / vermits de Maen goet licht gaf /
maecktese ons de lange bedroefde / ende
ongewoone nacht wat kort. Den 21. di-
to / met mistich weer / ende een Noorde-
lick windeken / waer mede dat groote
menichte van Ijs inde Bahy perste / het
welcke wy niet vertrouwen dat van 't
Jaer weder soude vertreken. Maer
dat wy konden sien / soude het aen den
Geber al vast met nieu Ijs leggen: Ge-
nighe reysen heester wel Ijs in de Bahy
geweest / maer noyt so breefselike groo-
te ende menichte als nu tegenwoordigh.
Ons Bier op den 14. deser gesmolten /
is in onse Looftse ontrent acht voet van
het byz staende tot den bodem bebroo-
sen / welck dat wy 't andermael hebben
op geslagen / het Ijs uyt gehackt ende ge-
smolten / dat wy niet beter / ja slechter
als water bevonden / ende overmits wy
de spoelingh soo gereet smolten als het
klare / alsoo wy het Bier in geen over-
bloet hadden / moesten wy het evenwel
zyncken. Den 22. dito / dupplich mottich
weer met een Z. W. wint: waer mede
het Ijs op gisteren in de Bahy gerocht
seer is vertracken. Na de middagh ver-
toonden sich eenige Watrussen inde Ba-
hy: maer also de selvige haer al in 't wa-
ter hielden / wasser geen apparentie om
daer op pet te attenteren: wy bevonden
ons peder weech met drie baten Kolen
te verbzanden / ende de wijse wy der sel-
viger op boozraet niet genoegh hadden /
zijn by ons eenige Centen opgeslagen /
daer in wy noch een goede party hebben
gebonden. In de booz-abont hebben
wy ons onder-deur van ons Tent toe
gespijckert / om dieswil dat daer door / de
groote kou in de selvighe Tent op onse
voeten wiert veroorzaecht. Den 23 dito
de

October.

de windt als vooren / met een redelyck
klaer versich. Op dato vernamen wy
weder eenighe Walrussen in de Bahy.
Den 24. dito / stil weer ende klare lucht;
ober sulcks zijn wy onder ons vijf man /
wel versien van Lensen en Hoers / na 't
Geberchte ghegaen / om te sien hoe het
sieh t' Zee al hielt : doch wy bevonden
het ontrent de Zuydt-zalaet bergh / seer
moepelyck ende swaer om gaen : Oock
dat wy van de Sneeuw belet wierden
hoegh op 't Geberchte te klimmen / van
waer wy boor de W. Bahy / t' zeerwaert
menichte van Ijs waren siende: also ons
den doncker op de handt quam / zijn wy
weder na ons Cent ghekeert / daer wy
onder weegh langh ober het nieuwe ge-
booren Ijs sijn gegaen. Den 25. de wint
Zuyd-oost / met klare heldere lucht / dese
morgen vonden wy het eerste Beerspoor
ontrent ons Cent / daer wy wel versien
van Lensen ende Hoers langh op volch-
den / van meeninghe om de selvige te be-
komen / ende soo het mogelyck waer niet
te laten vermenichvuldigen : wy bevou-
den eyndelyck dat de ghenoomde Beer
weder te water soude zijn gegaen.

Den 26. dito / het weer ende de windt
als vooren met strenge Noyst ; de Bahy
lept op sommige plaetsen boor ons Cent
met nieuwe Ijs vast bevroesen ; nae de
stercke Noyst en koude / dien wy al hier
hadden gehad / wasser noch sonderlinge
geen Ijs inde Bahy. Den 27. dito / heel
stil met klaer weer / op dato bachten wy
weder een Bacht broot / op welke hette
wy inden Oven een stuck Ryeene-vleys
hebben gebraden ende gegeeten : Als de
Somme in 't Suppen wesende / sonde nae
de Reekeninghe van de Tafel Sinu, een
graedt onder den Horisont blyven / so be-
vonden wy noch 7. of 8. uren scheme-
ringh van den dagh. Op dato hebben
haer noch 4. of 5. visschen in de Nooydt-
Bahy laten sien / daer ober wy seer be-
wondert waren. Den 28. dito / het weer
ende windt als vooren ; desen aboundt
hebben wy een Pot Kaerne-melck ghe-

koockt / welke melck wy upt het vat
hebben moeten hacken : de genoemde October.
melck is in May met de Bloot upt het
Vaderlandt gebracht / die noch seer goet
van smaect / ende graegh als vernieu-
wing is depegeert / veranderende de sel-
vighe eerst met wat soetigheyt ende een
kame Wijn. Den 29. dito / stil weer
met klaer versich ; also het nieuwe gebo-
sen Ijs met de stroom t' eenemael was
vertrocken / hebben wy een Chaloup
van wegen de Kamer Amsterdam van 't
Landt ghevoert ende te water gebracht /
upt oorsaeck onse Chaloup t' eenemael
onder de Sneeuw was liggende / met wel-
ke te water gebrachte Chaloup wy
roepde aen den oever van 't Landt / daer
wy met groote moeyte hoegh op 't Ge-
berchte hebben geklommen / van daer
wy siende waren dat de West-Bahy
t' eenemael met Ijs was beset / daer wy
ontrent maer een myl t' Zee weder ope-
ninge hebben gesien / maer bodder tot den
Horisont al vol Ijs : Wat aen gaet de
Nooydt-Bahy was mede vol Ijs ; maer
dristigh / ende speelde met het Gety ge-
stadich upt ende in : de meeninghe is ge-
weest (so 't mogelyck ware) het Doot-
mannen Eplant aen te doen / dat ons
van 't nieuwe gevrosen is belet : 't Ijs in
de Nooydt-Bahy begonde sterck nu te
setten / daer doer wy met ons Chaloup
groot perijckel leden van gekrencht te
werden / hebben wy ons op 't spoedigste
nae ons Cent geboordert / daer wy onder-
weghen noch Aecht maechten na een
Walrus / die soo haest hy ons vernam
hem te gronde begaf. Op dato verna-
men wy eenige bryue Meentwen / van
welcke soorte wy in eenige daghen geen
hadden gesien. Den 30. dito / de wint
Oostelyck met klare Lucht ; ontrent
middagh schoot de wint Noordelyk met
bryen ende koude. Op dato hebben wy
d' eerste reys een Ster gestadigh boven
den Horisont gesien. Den 31. dito / con-
tinueerden de N. O. wint met heldere
klare lucht, In den morgen bevonden
wy

Wp de Bahy weder vast met so nieu ge-
vrozen *Is*: Na middagh sagen wp twee
Walrusschen/ gestadigh met de kop door
het nieu gevrosen *Is* slaende / waer van
een met de Tand en op het selvighe is
staende gebleven / dien ich met twee ko-
gels in de kop schoot / waer over sp haer
terstont nae de schoot verder Bahy-
waert hebben begeven. In den avondt
bitter kout.

November.

Den eersten November / de wint *N.*
O. met bittere koutwe en stercke Vorst ;
maer snachts helder klaer licht weer.
Den 2. dito / het windken noch upt de
Noorder-hant met kout weer : Ontrent
middagh hebben wp voor ons Tent op 't
Is geloopten ; mede is Jan Kimst ende
Maerten Jacobsz. een groot stuck op
de Noort-Bahy geweest / alwaer sp het
Is noch soo swack bevonden / dat den
Hont op sommige plaetsen door 't selvige
Is in 't water rocht / de welcke sp met
groote moepte noch upt het selvige *Is*
hebben gekregen. Den 3. dito / stil be-
quaem weer ; vermits wp niet anders
konden bemerken / ofte de Bahy lach
van 't een tot het ander Landt vast toe
gevrozen/en hebben wp met ons ses man
wel versien van Lensen / ende voorts on-
derocht te voet/over de selvige Bahy te
komen ; doch ongebaerlijck derde halve
parten gepasseert/zijnde bevonden de sel-
vige Bahy aen den Oever van 't landt
nae gissinge anderhalf mijl openingh te
hebben / derhalven zijn wp gekeert / op
welcke wegh soo de een als d' ander te
mets door 't *Is* in de selvige Bahy
rocht. Onsen Limmerman wissende syn
musket af schieten / so is het selvige ach-
ter in de kamer geboosten/daer van eeni-
ge stucken wijt ende zijd zijn gebonden/
waer door die 't af schoot niet is bescha-
digt. Den 4. dito/de wint Oostelijck/met
klaer witsicht / wat belanght de scheme-
ringh van den dagh die neemt af. Den 5.
dito / de windt *N. O.* met klare lucht;
op dato bevonden wp noch 4. of 5. uren
schemeringh van den dagh ; wp maek-

ten houte klicken / daer wp mede kolf-
den op de Bahy voor ons Tent/tot exer-
citie. Den 6. dito / stack de wint hart
op / de koutwe liet sich tot noch toe niet
ontijdelijck aensien. Op d' eerste wacht
vernamen wp de eerste Vos voor ons
Tent. Den 7. dito de windt noch upt de
Noordelijcker hant / met stercke Vorst
ende bittere kou. In de voor-avondt wa-
ren wp voor ons Tent op strandt een
Beer siende daer wp jacht op maekten /
die so haest hp ons vernam hem Bahy-
waert begaf : Eenighe van ons volck
haer niet wel geboelende / zijn wp ge-
nootsaecht in ons dynckens-kanne pet-
wes daer toe te prepareren. Den 8. dito/
de wint *N. O.* met betrocken lucht. Op
dato stont weder een Beer voor ons
Tent op de strant / die so ras hp ons ver-
nam hem van daer maecte/ die wp pre-
sumeerden den selvigen van gisteren ge-
weest te zijn / also hp eenen wegh is gelo-
pen. Den 9. dito / de wint Zuidelijck
met klaer weer / ende niet sonderg kout.
Den 10. dito / weer ende wint als va-
ren. Dese morgen is van onsen Hont de
eerste Vos gevangen : Na middagh zijn
wp onder ons drie over de West-Bahy
geweest / alwaer wp op sommige plaet-
sen twee of drie Beer-sporen bp den an-
deren hebben gebonden / de welcke wp
op volghden / maer geen vernamen ; al-
soo het doncker wiert sijn wp gekeert.
Den 11. dito/de wint *Z.* met klare lucht
Vorst ende bittere kou. Dese verleden
nacht is het deck dat op mijn lijf lagh
ende van den Adem nat geworden was/
t' eenemael bevrozen / dat doen ich wac-
ker wierdt ick vrees hadde van mijn
Neus bevrozen te zijn / upt oorsaech ick
daer groote pijn aen leet. Dese avondt
is bp ons de Nieuwe Maen d' eerste
reps boven 't Geberghte gesien. Den
12. dito/stil weer ende niet sonderg kout.
In de voor-nacht isser twee van ons
volck aen 't Doot-mannen Eplandt ge-
weest / daer sp niet anders hebben gesien
als spoor van Vossen ende Beeren. Den
13. dito/

18 Dagelijcksche Beschrijvinge van seven Persoonen,

Doorn
ker.

13. dito / de wint Zuydelijck met betroc-
ke lucht ende somtijts wat sneeu. In de
voor-avont stact de windt hart op dat
niet continueerden. Den 14. dito / de
wint als voren met klare lucht / Dozt
ende bittere koude. Op dato / in den
avondt is weder een vat Bier opgeset /
dat wy bebonden t' eenemael bevrozen
te zijn / het welck wy opfloegen / ende het
Is met zaegen als anders wyt arbeyde /
t welck gesmolten zijnde in een ander
geprepareert Dat van ons gedaen is /
om het beste met het slechste gelijk af te
tappen / dat wy in ons Wooningh-tent
hebben geset / ontrent drie treden van 't
vuyt / van meeninghe om gesmolten te
houden. Op d' eerste waecke / de windt
Noordelijck / met een klare heldere lucht.
Den 15. dito / de wint ende het weer als
voren / met lichte Maen-schijn. In de
voor-avont is by ons een groot gedruys
gehoort / dat wy meenden een steen-klip
ofte Is-bergh in gevallen te wesen. Den
16. dito / het windken wyt de Noorde-
lijke handt / met koele lucht. In den
avondt begonst het wat op te klaren. By
experientie hebben wy bebonden / dat soo
haest het eenichsins waeyt / t sy met
wat wint het soude mogen zijn / dat het
als dan bitter kout is. Onse geordineer-
de Koolen bebonden wy meest een derde
gemindert te zijn. Den 17. dito / de wint
als voren met Iacht-sneeu. Den 18. di-
to / de wint als voren met klare lucht /
Dozt ende bittere koude. Alsoo ick be-
merckte dat met de Sneeu te smelten / so
tot verbersinge van 't Vleys als anders /
veel Kolen wierden verbrant / hebbe ick
een byt op de Zahn door 't Is doen hac-
ken ende saegen / welck Is wy twee of
drie voet dick bebonden te wesen / daer
wy ons Vleys in hingen. Den 19. dito /
t weer ende windt als voren met lichte
Maen-schijn / komende by de byt om
nae 't Vleys te sien / bebonden wy dat
het tot de knoop van 't Cou af was / daer
over wy seer verwondert waren ; over
sulcx maecten wy tot twee verscheyde

malen andere stucken Vleys aen een
Metale houck / met een bandel vast ge-
bonden / dan wierden als voren schoon
af gegeten Snachts jacht-sneeu / wy
hoorden mede een Vos kraepen. Den
20. dito / weer ende wint als voren / te-
gens de nacht begonst het hart te wa-
pen / maer duerde niet lange. Op dato
iffer een van ons Compagnie met een
Lens op 't Doot-mannen Eplant ghe-
weest / doch niet vernemende als een
spoor van veel Vossen en Beeren.
Den 21. dito / de windt Oostelijck
met harde bupen. Tegens avondt begon
het te stillen / lichte Maen-schijn / waer
over drie man van ons volck op een
Locht gingen ; maer ontrent half we-
gen Fayer-haven wesende / keerden we-
der / sonder pets dat leven hadde / vernom-
men te hebben. Den 22. dito / t weer
ende wint als voren. Desen avondt maect-
ten wy een net Rupckx-gewijs / dat wy
in 't water stelden om petwes van vis
te bekomen / bebonden in 't lichten van
de Rupck / het aes daer uytgehaelt / ende
niet daer in : d' oorsaeck dat het van een
kreefte-net / ende te wijt van schakels
was. Den 23. dito / de wint Z. W. met
doncker Sneeuachtigh weder ende bit-
tere koude. Savonts laet bebonden wy
dat het noch niet sonderlinghs gesneeu
hadde. Den 24. dito / de wint N. W.
met gestadigh dupsich weer. In den
avondt braecken eenige sterren door ; als
doen koochten wy weder een pot laer-
ne-Melck / sy smaecten heel vung :
daer onder gedaen hebbende een kanne
Wijns / Syroop ende wat Gember / so
gaf het noch een goet eten / ons gesouten
vlees viel heel bloedigh root / dan noch
goet van smaect / van 't vorige Dat ware
eenige stucken luctende en op sommige
plecken vergaen. In de avondt stil weer.
Den 25. dito / den geheelen dach don-
ker weer ; in den Morgen stont saghen
wy de Maen noch in 't Z. W. Op dato
verstont ick dat een van ons volck Lo-
de Musket-kogels hadde ingeswolgen /
dien

Doorn
ker.

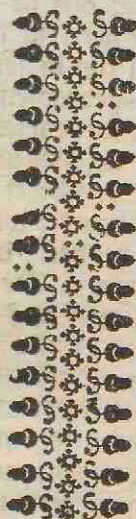
dien hy des avondts noch niet quijt ghe-
worden was ; hoe het met hem vergaen
sal / leert den tijt. Den 26 dito / de Wind
ende 't weer als voren : inder nacht har-
de Wint met Jagt-sneeu. Desen abont
stelden wy een ander Fupck / dien wy
van strop-rijs gebreydt hadden / maech-
ten als doen de bijt wat wijder van de
Wal om de diepte te hebben ; twee of
drie uren na 't haken van de bijt / bebon-
den wy de selvighe weder een hant-dick
toe-gebroosen te zijn. Den 27 dito / de
Windt variabel ; maer meest Z. W.
die sich hoe langer hoe meer verhieft / soo
dat wy vreesden dat onse Tent ende al-
les watter was / om verde geraecht sou-
de hebben / doch is alles (God lof) wel
vergaen. De strenge koude ende windt
beletten ons na de Fupck te gaen sien.
Den 28 dito / het weer ende wint als vo-
ren. Omtrent middach heeft het onstuy-
mich weer wat afgenomen ; over sulcks
lichten wy onse Fupck / daer in wy niet
bebonden : mede was het aen 't eenemael
afgegeten / maer presumeerden dat het
van de harde stroom ende het koude wa-
ter wiert versonden. Om de leden te
exerceren resolveerden wy met den an-
deren / al eer wy ons tot slapen souden
begeven / alle dagen twee uren in de
Tent te wandelen : ick verstont mede
als doen / dat den Persoon de vorige Ma-
gels was quijt gheworden. In de voor-
nacht schoot het Noorder-licht seer / en-
de 't was vreeselijck om sien ; den tijdt
van 't Jaer ontdeekt sich nu wat dree-
lich. Den 29 dito / de Wint als voren /
met koude donckere lught. In den abont
begonste het hard te waeyen upt den N.
Oosten. Den 30 dito / de wint variabel
met harde buijen. Op dato deser heb-
ben wy weder een Salaet gegeten / om
ons wat te verbersen / de welke noch
seer goet van smaeck was. Naer visi-
tatie bevonden wy dat ons Lheene-
vleys geen noot van te verderben hadde.
Den eersten December / continueer-
de de variabele windt met klare lucht.

Omtrent middach presumeerden ick de
schemeringh van de dach in 't Zuijen
noch te hebben gesien. In de voor-nacht
stach de wint meer op. Den 2 dito / de
wint Zuyt-west met betrocke lucht. In
der nacht is het weer seer ontlaten / ende
met nat ofter regen vermengt. Den 3.
dito / de wind ende het weer als voren
met gestadige jagt-sneeu. In der nacht
begonst de wint seer hart met buijen op
te steken. Den 4 dito / 't weer ende wint
als voren : onsen dranch viel als nu seer
slecht ; over sulcks niet waert om te hac-
ken ende te smelten / het volck ging van
't Gebergte aen 't water-bat / welck wa-
ter drinckende / aen eenige groote krim-
pinge in de bupek causeerde. Den 5 dito
het weer ende de wint als voren / met ge-
stadige Jacht-sneeu. Op dato maech-
ten wy op diverse plaetsen in ons
Tent schiet-gaeten. Den 6. dito / de
wint N. O met strenge Dooft ende bit-
tere koude / wy stoocken groot buyz op
den haert / als mede in de Kachel / noch-
tans koude hem niemant in de Krop ofte
slaep-plaets verwarmen : dies zijn wy
upt vrees van te verbyesen / voor 't buyz
gaen sitten. Op dato is ons Alzijn-bat
op geslaghen / dat 't eenemael bebroosen
was. Den 7. dito / 't weer ende wint als
voren ; over sulcks trocken eenige haer
slaep-plaets tegens de Kachel / andere
bleven met haer voeten voor 't buyz sit-
ten / ende derfden haer niet tot rusten
begeven. Den 8. dito / is de wint seer ge-
stilt / behoudens de strenghe koude / de
welcke wy niet meyniden veel bitterder
te kunnen weder-staen. In de voor-
nacht klare lucht met lichte Mane-
schijn. Den 9. dito / smorgens de wint
upt de Zuydelijcker handt met doncker
weer / gestadige jacht sneeu / ende niet
so kout als 't nu eenige daghen was ge-
weest. In de eerste Waerke stach de bit-
tere koude wint weder op. Den 10. dito /
de wint Noorde met klaar weder ende
bitter kou / so dat het een weynich van 't
buyz nauwelijcks om harden was : Jae

Decem
ber.

soo strenge houde / dat niet tegenstaende
wy in de Kachel een groot vuur maech-
ten / een vuur in de Kachel gelegen hebbende
weder daer uyt moesten / ende ons tot
wandelen begeben / om de leden warm
te houden. Op dato hebben wy ons sou-
te Vleys ende Speck met groot gewelt
uyt de Comme gehackt : sedert een tijdt

herwaerts konden wy noyt door 't schoo-
ken van de Kachel / ende vuur aen den
haert / so veel te weghe brengen dat het in
de Tent konde gemerckt worden datter
pet ontliet of ondoypden / 't welck ons by
nae discouragierde : Over sulchs Godt
Almachtigh daghelijchs biddende / ons
niet na verdiensten te straffen.

Decem
ber.

Den 11 dito / de wint Z. W. met don-
ker weer. Na middagh wierden wy door
't bassen van de honden / een Beer on-
trent ons Tent getwaer / de welke wy na
lange schieten en steken met Lensen / een
groot stuk achter ons Tent hebben
gedoot ; dat ons / so door de donckere on-
gelijcke hooghte der Sneeu heel pericu-
leus ende moepelijck is gevallen ; die meest
alle ons Lensen soo krom als oock aen
stukken gebroken ende af handigh heeft
gemaecht : Versfont na de doot is de ge-
noemde Beer by ons gevelt / daer van 't
Het ende Vel in verscherheyt gebracht ;
oermidtz de duysterheyt hebben wy
met lichters en brandende kaerffen
sulchs te weghe gebracht / daer wy onse
Lensen ende Roers rontom ons hielden
leggen / om des noot doende daer mede
te defenderen. Den 12. dito / tegens de
middagh de wint Zuidelijck met stilte /
ende niet so kout als den vorigen dagh.

In den avont hoorden wy een Vos kra-
pen / doch konden de selbige niet in 't ge-
sicht krijghen. Den 13. dito / de wint
Zuidelijck ende Z. O. met klaer weder.
Dese morgen bevonden wy aen 't spoor /
dat een Beer om onse Tent gegaen had-
de / nemende sijn ganck na een lootsjen /
daer door wy in een andere Tent gin-
gen / daer ober presumeerden dat de sel-
ve (door dien de Sneeu daer dick teghen
aen ende op lach) daer meenden ober te
klimmen / ende weder voor onse Tent te
komen ; by is in een as-balpe dicht daer
by staende getreden / soeckende so eenigh
eten ; maer dat niet bindende / heeft sijn
ganck ober de Middelborger backs ende
koel-baten genomen : wy sochten voor
ende achter de Tent / of wy pet meer
konde beimercken / also de locht wat soe-
ter was. Tegens den avont de wint N.
met weynich koelte en meerder koude.
Den 14. dito / de wint N. O. met klaer
lyde-

lydelijk weder. Dien avondt is een van ons Compagnie met een Hondt uptgegaen tot dicht aen 't Geberghte / ende Nacht gehad op een Vos; dan vermits de selve sich in 't Geberghte / ende de persoon sonder geweer sijnde / is sonder pets meeder te vernemen weder gekeert / maecten alsdoen ons secreet boken op Solder / responderende buyten de Cent. Den 15 dito / de wint N. O. met weynigh koelte. Ontrent de middagh wiert het duyster / het welk d' oppositie in Hol-landt mede wel causeert. Desen dagh haelden wy een achter-been van de ghedooden Beer / die achter ons Cent voorden ijkijck wierde geleydt / om te sien of wy daer eenighe Beeren konden locken. In den avondt vertoonden sich de Maen met liefdelijk weder / waer over wy met 2 van ons Compagny ontrent Ooster-Maen na 't Gebergte ons gingham vermeyden / ende liepen van ons Cent een stuck daer op : een sweetjen halende / so daer pet tot profijt van de Compagny of tot onse verberfinge sich hadde vertoont / waren gesolveert op den top van 't Geberght te klimmen ; doch niet vernemende / als mede ons voorsz stellen- de de harde winden die subijt opkomen ; ende als dan beswaerlijk van de sneeu ende koude beneden soude komen / zijn wy weder nae ons Cent gekeert. Dit is het versie daer pemaent in de duysterheyt is geweest. Den 16 dito / de wint Supen ende Z. ten Westen / met seer kout duysich weder ende duystere Maen. In den avondt stack de wind noch meerder op. Den 17 dito / 't weer ende wint als boren / bol ende zwoel ; na de harde koutwe- die wy voorsz hadden gehad / 't gene in de Cent bevrozen was / begon sich te ontlaten. In den avond dicke nevel met sneeu ende harde buijen / de windt N. ten Oosten. Den 18 dito / de wint N. ten O. en N. N. O. met harde Voort / en bittere koude als boren gesept is / waer ijt wy bemerkten de Noordelijke wint de bitterste te wesen. Desen about ende

de geheele nacht hadden wy hoe langher hoe meerder wint / ende bitterder koude met jacht-sneeu / so dat het sich voorsz wat suyz liet aensien ; dan met lichte Maen wast noch wat vermakelijck / in teghendeel met donckere Maen ende Noordelijke wint seer melancolijck. Den 19. dito / de windt als boren / wat meerder koelte met klare lucht / ende jacht-sneeu ; dan presumeerde dat de selve dooz de harde wint van 't Geberghte na 't laege gedreven wiert. Het voorsz so hart dat wy dooz 't kraecken van de sneeu menichmael schrickten / ja meynden dat ter menichte van Beeren ontrent ons waren. Op dato heeft den hoeft van onse Kock wat afghenomen / die daer langh/beneffens meer andere / mede hadde gequeest geweest. In den about begost de wint wat te stilen. In der nacht weder N. W. wy hoorden als doen een stem in forma als rachten van een Ra-ven / doch 2 of 3. wen daer na vernamen een Vos ontrent de Cent / daer wy met den Hondt jacht op maecten / maer niet op en deden. Den 20. dito / de wint als boren. Ontrent middagh zuydelijcken met licht ende lydelijk weer / dat ons dacht de schemeringh van den dagh noch te komen erkennen : overmits wy in eenighe daghen geen licht en hadden vernomen / ende de Sonne als nu in 't Teecken Capricornus, maectt de grootste Zuyder Latitudo, mede de Maen 20. daghen oudt 23. graden in Leo, wy twisselde niet het selvige / 't licht van de Maen ofte 't Noorder-licht geweest te zijn. In de voorsz-nacht hebben wy 't vorige rachen in 't Amsterdammeer Daetwerck gehoozt / alwaer wy met ons drie of bieren nae toe zijn gegaen / te vernemen wat het soude mogen wesen / ende in 't mogelijck ware het selvige met schietten ofte Jaegen van den Hondt te bekommen : daer ontrent komende heeft het sich stille gehouden / over sulchs zijn wy onverrichter saken gekeert. Den 21. dito gestadighe jacht-sneeu met doncker

Deem
ber.

ende lijdelyck weer. In der nacht stack de wint hart op uyt den N. W. met bittere koude. Den 22. dito / 't weer ende wint als voren. Dese morgen heeft ons Kock met het verhangen van de Vleysketel hem seer gebrandt / Armen ende Vingers gesehoept / met de blam van 't smeer sengende sijn baert / Wijnbrannen / ende meest al 't Hayz booz van 't Hoofst / leet ook groote pijn aen de oogen; over sulcks is het koochen van hem geabandonneert / ende by Marcus Poliwelsz. aengebaert tot nader gelegenthept. Den 23. dito / het weer ende de wint als voren. Op dato zijn wy dooz de groote menichte der Sneeuw / (het welck heel hoogh booz onse Cent-deur lach) genootsaecht geweest dooz andere Cent-gaeten te klimmen / ende so ons deur uyt de Sneeu te delven; overmits wy dagelijcks bukten de Cent moeten wesen om ons behoefte / so sneeu om water te smelten booz de Kockagie als anders / wijsens de deur wiert op gearbept / is by andere uyt de Schiet-gaten boven op de Solder / wacht gehouden / om van 't wilt Gedierte niet overballen te werden. Den 24. dito / de wint uyt de Zuidelijcker handt met een lijdelycke kouwe. Savonts kalm stil. In de booz-nacht schoot het Noorder-licht / dat breeflijck was om te sien / gebende somtijds groote klaerhept / dat meest de geheele nacht continueerde. Den 25. dito / stil weer met betrocken lucht / ende niet sonderg kout. Verleden nacht zijn drie of vier verscheyden reysen Beeren booz ons Cent geweest / die so haest wy de Schietgaeten (de welke in de selvighe Cent stonden opende / met de muyl in de genoemde gaten quamen te snuppen / daer wy op schoten / doch dooz 't bassen van de Honden te rugh-waerts ghetreden zijnde / maechten onseker schoot. Vermits den doncker ende ongelijckhept van de Sneeu / vonden wy niet geraetsaem bukten de selvige pefwes te attenteren. Tot ons Kersmiz koochten den

Deem
ber.

Ham / een Aheenen hutsot / nuttigende daer benebens een back heete Wijn / gebende yder man 7. dupin Toback met een schoone Pijp. Den 26. dito / de wint als voren met donckere lucht. Ontrent middaghy ons Kock Sneeu halende / lieten wy om verskerthept den Hond uyt / de welke terstont tegens een Beer sich versette / daer wy om donckerhept niet op en attenteerden. Op dato maekten wy een boom met een rijdende ende een vaste strop booz ons Cent-deur / om van de Beeren niet overballen te werden. In den abort stack de Zuidelijcke wint noch meer op. Den 27. dito / de wint ende 't weer als voren met lijdelycke koude / so dat dese nacht sonder buyz gewaecht is. Ontrent middaghy een van ons Compagny willende sijn water maeken / opende de schuyf die booz het schietgat was / om te sien ofter pets ontrent mochte wesen / vernam een Beer booz de Cent-deur / die met de muyl in 't genoemde gat quam te snuppen / waer over ick opstont ende het Buyz-roer / in de handt nam : schietende den genoemden Beer in sijn vel / datter de prop al brandende op bleef leggen / by liep al buidende West-waerts van onse Cent / ober sulckx wy de deur openende / dito Beer met onsen Hond na joegen : maer ontrent dees Cent komende / bevonden de Sneeu so onclaten / dat wy ober de knipen daer in soncken ende hem moesten verlaten. Des aborts bemerkten wy den Hondt van den gemelde Beer aen sijn been gequest te wesen / daer op wy wat olpe van Olijven gesmeert hebben. Den 28. dito / 't weer ende windt als voren Booz 't schaffen van de vzoegkost vernamen weder een Beer aen onse Cents-deur / die als voren gesept / in 't opene van de schuyf sijn muyl mede in 't gat stack / ende wat ter zijden afweeck / ober sulckx wy niet konden schieten / daerom na boven gaende / alwaer de selvige beter onder schoot hebbende / wy op hem af branden ende in 't lijf scho-

Percent
ber.

geschoten/nemende al byullende de vlucht / dien wy mede niet konde bekomen / wy presumeerde dat de vooz seyde Beeren op den reuck van 't Kockis-water / dat buyten de deur gegoten wiert / aengekomen zijn. Desen morgen hoorde wy in 't W. ende N. W. de Landt-zee ruyf-schen. Ontrent den avont sagen wy drie Beeren by den anderen / vermoeden de selvighe van 't Geberghte af-quamen achter onse Tent om : sy bleven achter Middelborghs Tent een oogenblik staen / liepen doen Oost aen / wy dachten dat de selvighe vooz de Tent gekomen / ende ons alsoo aengedaen soude hebben / daerom nae de selvige niet geschoten wierdt / presumeerden de Oude met haer Jongen geweest te zijn / dooz dien de twee veel grooter dan het derde was. De geheelen dach tot in der nacht was de locht so vol lichts datmen schijnt den de selve aen te sien. In de nacht is onse Timmerman dooz groote slaute in onmacht gevallen / sept wel vijs of ses mael in de Kop wesende gehadt te hebben / ende 't selve hem met steecten in de zijde aen quam : Godt wil het ten besten keeren. Den 29. dito / de wint ende het weer als voren. Op dato vooz de woegh-kost sagen wy een Beer vooz onse Tent op 't frant / daer op niet geschoten wiert / also wy vertrouden dat hy ons nader komen soude / maer nam sijn hoers na 't Fozt / sulchs siende / zijn wy den Beer met den Hondt nae-gevolgt / ende Jacht op hem gehadt : dan vermits wy t' elcken seer diep in de sneeu sackten keerden wederom. Op dato vernamen noch twee Beeren daer wy als voren Jacht op maecten / ende mede niet op deden / alleenlijck dat den Hondt hem tegens den eenen langh versette : dies dito Beer groot geschal met blasen / byssen ende slaen met de klauwen maecten. Des avonts begoft het wat op te hoelen upt den Z. W. met natachtigh weer en betogen lucht : wy sloeghen als doen weder een half vat

Bier op / dat als voren seer hart gelvosen was / stellende mede een Chaloups-mast recht vooz ons Tent / ontrent ses treden van de deur / waer aen wy een groot stuck spzengent vleys bonden / om also dooz dien middel eenighe Beeren te bekomen. Den 30. dito / begoft het hard te wapen upt de Z. Z. W. met doncker ende mottich weer. Smiddaghs vernamen wy wederom een Beer dicht aen ons Tent / die het als de vorige mede ontloopen is. Den 31. dito / de wint wat sulder. Smiddaghs meenden wy weder een Beer aen de West-zijde van onse Tent gesien te hebben : maer is niet geopenbaert wy bevinden als nu dagelijck dat so aen de vingers als handen / daer het volck de Voost in hebben gehadt 't vel meest af gaet / de koude was als nu lydelijck. In den avont vernamen weder een Beer vooz onse Tent / die nae dat wy daer een wijs tijds op gewacht hadden van ons Noozman met twee kogels in 't lijf geschoten zijnde / seer afgrijffelijck huylde / daer op wy terstont uptbielen / maer is het ontblucht ; mits den Hondt een verkeerde coers stelde na een andere Beer / op welckers bassen wy volghden / so is dito Beer dooz de dupsthept ontkomen / ende wy zijn weder nae onse Tent gekeert. Valende een Lantaren met een brandende kaers daer in / bevonden wy ontrent N. O. ten N. van ons / dat de gemelde Beer groot gewelt met slaen van de klauwen ; ja op vele plaetsen kuylen gemaect hadde / als of het daer met schoppen upt gehaelt was ; hy hadde mede veel bloets upt geschoten / daer op wy volchden / tot een groot stuck op de Noozder-Wahp / maer niet bindende zijn weder nae onse Tent gekeert / gevoelende als doen dat de kou seer vermeerderden. De Heere wil ons vorder in 't Nieuwe-laer bewaren.

JANUARIUS, Anno 1634.

DEn eersten Januarij / begonst het Januarij Dupt de Noozder handt wat op te hoelen / met bittere koude / jacht-sneeu ende

January

January

ende harde Vorst. Op dato hebben wy ons Gebedt tot Godt gedaen / dat hy ons door sijne Goddelijcke genade in dit Nieu aengevangen laer vooz allen quade wilde bewaren; nae welck Gebedt ick een kanne heete Wijn met een Salact liet gereet maecken / aen yder Persoon tot een Nieuw-laer een schoone Pijp met ses duym Taback uptreypkende. Op't eerste quartier vernam de waecher een Beer / meynde de selvighe te schieten / maer is't ontkomen. Den 2. dito / continueerden de koude met harde wint / die tegen den abont seer af-nam met rederlijck klaer weder. In der Nacht verscheen ons twee of drie verschepte repsen een Beer / achter en vooz ons Tent / maer so haest hy ons vernam stelden het op't loopen. Den 3. dito / de windt variabel met bittere koude. Na de middagh zijn weder twee of drie Beeren vooz ende ontrent onse Tent verscheenen / daer wy als voren Nacht op maecten / den Hondt by een komende / hielt het selvighe stil staen / gaende een van onse Compagny met een Roer daer nae toe: maer dito Beer het ander volck siende aenkomen nam de vlucht; wy behonden datter gestadigh Beeren ontrent onse Tent haer onthielden / want wy nauwelijcks een uur twee of drie by waren: wy sagen als doen oock veel Vossen / soo vooz als achter onse Tent / mede bemerkten wy dat het licht (Godt zy lof) sich begon te vertoonen. In den abont stonden wy lange beneffens de Tent en wachten nae een Beer die wy in't gesicht hadden / maer quam niet te voozschijn / ende alsoo het heel duyster was hebben hem niet verder gesocht. In der nacht hoorden wy twee Beeren achter ons Tent vreeselijck geluyt met den anderen maken / presumeerden dat den eenen een Prope gehadt heeft / ende den anderen 't kafen-vroot heeft willen ontnemen / het welck veel-tijds niet gelucken wil: daer wiert mede van ons Compagny een Vos geschoten. Den 4. dito /

de wint 2. O. duyster weder met sacht-sueen gemenght / doch niet so bitter als op gisteren. Dese morghen stont weder een Beer vooz onse Tent-deur / maer verwachtte onse komste niet. Den 5. dito / de wint N. O. met sijdelijcke koude ende klaer uytzicht. Op dato sagen wy de Maen weder boven 't Geberghte / die wy nae mijn rekeningh weynigh minder als ander half Etmael eerder behoorden gesien te hebben. Den 6. dito / de wint ende weder als voren. In den abont vernam ick twee Beeren aen de Oost-zyde van onse Tent / daer ick met dubbel scherp op-schoot / de welcke terstont na de schoot de vlucht namen. Den 7. dito / 't weer ende wint als voren met lichte Mane-schijn. Smorgens vooz de vroege-kost liet sich weder een Beer vooz de deur van onse Tent binden / maer so haest als hy ons vernam koos't Wasepadt. Ontrent middagh liep de Hondt uyt nae een Vos / dan verliet de selvige terstont / ende was datelijck tegen twee Beeren doende met bassen / die van hem mede zijn verlaten: kortz daer nae sagen wy twee Beeren achter op ons aenkomen / die so 't scheen van twee anderen hervolght wierden / want sy tegens den anderen langh hadden gebuyt; so haest de selve onder schoot waren is een van die van Jan kuint door het schiet-gat met twee kogels in 't lijf geschoten / die op sijn zijde bleef liggen / daer op wy datelijck met ons vijben uytbielen / ende de selve met de Lensen gedoot: de andere namen met groot gebulder datelijck de vlucht / so dat wy presumeerden noch een gequest te wesen / die 't nae lange ver volgen ons ontlepden. In 't wederkeeren saghen wy een anderen Beer uyt de Westelijcker-hoek recht op het geluydt aenkomen / daer wy weder Nacht op maecten / ende hem voort-dreven van de Daley op de Noordt-Bahy / vooz by onse Tent tot ontrent Deers Tent / daer wy de oberhant hebben gekregen; wy schoten hem somtijts met de Lensen in't

Januarij in 't lijf / gelijck men 't Harpoen in een Walvis doet / daer de selbige dan op beet om den doorn uyt te krijghen / dan een ander weder daer op toe-schietende / so dat wy (Godt si danck) op dees tocht twee beeren ter doot hebben gebracht / ende gebilt met brandende kaersen / 't vel ende vet in verskertheit gebracht : wy bonden in den eenen een / ende in den anderen heide de kogels ; op dese tocht most ons Noorman in 't beste van 't spel na de Tent / uyt vrees dat hem docht sijn teen verbrozen te zijn / dan is noch ten besten gekomen. Naderhandt vernamen wy weder drie beeren / die hun coers nae de ghedooide beeren stelden : maer also wy van het Jagen / doo: dien de Sneeu sacht was / seer moede waren / hebben het daer by gelaten. Den 8 dito / de wint N. W. met jacht-sneeu. Op dato vergaderden een hoop beeren achter ons Tent op de Valey / alwaer een romp van een Walvis lach / welcke beeren wy in den about-stont met het deur-breken van de Maen/aen verschepte partpen van den trouw hebben sien vertrecken / somtijts 3. 4. of 6. by den anderen / al brullende om / en voor by onse Tent / daer van drie doo: de kay-bancken haer cours namen. Een van de selve oer de Steede van de Chaloupe springende / roock aen het Vleys / voor desen aen de Mast gehanghen / die van onse Noorman met dubbelt scherp in 't lijf geschoten zijnde / even-wel ontvluchten ; hoorts daer nae een andere komende / die van ons Compagny soo getreft wiert / dat hy op de selve plaets bleef leggen / steekende hem noch een Lens ofte twee in 't lijf / die wy (vernits het Sonndagh was) niet en ontweyden : wy hebben den gantschen dach en nacht so menichte van beeren om ons Tent gehad / makende een vreeselijck geluydt met veyssen / dat so het geduerigh nacht gheweest was / wy gestadich in vrees soude zijn gheweest : si hielden hun al in trouwen / wy bevonden onder de drie op gister

geschoten beeren een Wjff ken / daer uyt beslypende dat het haer speertijt moeste zijn. Den 9. dito de wint N. O. met lichte Maen-schijn ende lijdelijcke koude : Het gedruys van de beeren achter onse Tent nam noch aen. Op dato ontweyden het volck de op gisteren bekomen Beer / in 't billen van de selve quam'er een andere Beer op ons aen / daer wy Jacht op maechten ; maer soo drae hy ons gewaer wierd nam de vlucht / die wy nae een wijs vervolgens in den bil schoten / daer over hy stille bleef staen / doch het andere volck vernemende / die met Lensen nae hem toe quamen / heeft hem met de vlucht gesalveert : wy sagen als-doen diverse partien 2 / 3 / of 4 by den anderen / ontrent onse Tent / dan si quamen niet onder schoot. Den 10. dito / de windt als boren / met stilte ende lichte Maen-schijn. Op dato deden wy 3 of 4. tochten / hebben tot verschepte reysen Jacht gehadt / ende eenige getreft / doch geen bekomen. In den about sijnder drie van ons Compagny weder uyt-gegaen / bonden het spoor van een Beer in de Amsterdammer nieuwe Tent / also de deur ongesloten was ; si hebben doen weder op eenige beeren Jacht gemaakt / doch geen bekomen ; ons Timmerman een wepnigh van sijn machers af wijckende / vernam drie andere beeren : daer hy nae toe liep / in meeninge de selvige na sijn Compagny te jagen / maer ontrent komende sach'er daer so veel by den anderen staen / dat hy uyt vrees nae sijn Compagny tot secunden retireerden / wy vernamen mede veel Jonge beeren / waer uyt beslypende dat de selvige twee mael in 't jaer genereren : doch niet meer attenterende zijn wy weder na de Tenten gekeert.

Den 11 dito / de Wint als boren / met lijdelijcke koude. Ontrent middag schoten wy een Beer / maer ist ontlopen. Op dato hebben wy order gegeven / dat drie van ons Compagnie / wel versien van Ammunition en Wjffs voor 3 dagen hun soude

January

souden onthouden in des Generaels ofte Amsterdammers Tent / tot exercitie van ons leden / als oock op hope van eenige beeren te bekomen / om daer door 's Compagnies onkosten te verlichten / die met hun vijen wil daer gegaen sijn. Des avondts was de Maen heel omhangen met een grooten ring / een weerhoofd aen de Oost ende West-zijde binnen den selven ring. Snachts is by een van ons Compagnij een witte Vos geschoten. Den 12 dito / de Wind ende 't weer als voren met klare Maen-schijn / verstonde als doen hoe op onse voorgesepde Compagnions / so haest sy in de voornoemde Generaels Tent gekomen waren / 3 beeren af quamen / daer op sy gelijkter-hand aenleypden / maer also door 't over ende weder loopen de buyt-coers bochtigh ghe worden sijn / hebben geen van allen af konnen branden. Op dato resolveerden ick met mijn goet over te gaen / om op alles te letten ; gaf ons andere drie met-ghesellen wat brandewijn om haer te verbersen dan vermits mijn humeure met den damp der Stoof niet over een en quam / ben ick om alle ongebal voer te komen / weder na onse Looftse gekeert. Desen nacht vernamen wy drie beeren voor de Tent / daer wy met ons twee op aen leyden / dan 't Roer heeft als voren geweygert / ende geen by ons is bekomen. Wy bevonden dat als men de Roers geladen in de Rachel stelde het pfer seer ontliet / waer door het kruyt nat wierd / dat het water 't laetgat uyt quam / des wy nader-handt de selve daer ongeladen in settede / ende op drooghen lieten. Den 13 dito / duyster windigh weer. Terstondt ginck ick weder na de Tent ; kort na mijn komst vernamen wy weder een beer / die wy door 't schietgat uyt de Stoof by-naest hart-steech doot schoten / het selvige was een jongh beest / die wy door de strenge koutwe ongebilt lieten. Savonts vernamen een anderen Beer / daer wy weder op toeleypden / maer hy veranderde sijn koers :

so lang men sich verborgen kan houden ^{January} sullen de beeren tot by na aen den tromp wel komen ; maer sy werden door 't heel schieten soo schou / dat so haest men sich rept / het slot van 't Roer hooren / ofte de brandende lont vernemen / sy hun op 't loopen stelden. Den 14 dito / begonst de Wind uyt de Noorder-hant op te steken met jacht-sneeu / geheel duyster / altemet een blinck van de Maen. Desen dach hebben geen van beyde partijen Jacht gehadt / vermits de bittere koude ende harde Voss. Den 15 dito / de Wind N. W. sijbe koelte met harde Voss en jagsneeu gemenght. Des avonts quam ons volck weder by ons in de Tent om eenighe behoeften / seiden geen beeren vernomen te hebben als in 't komen / ende op het strandt ; maer soo haest hy hun gewaer wiert nam de blucht : wy geloven vastelijck dat de beeren in nootweer in hunne hooien blijven ofte in een loutwe plaets vertrecken. Het vreesde se nacht in de Stockvis-bali / die dicht aen den haert stondt by na een handdick. Den 16 dito / continueerde de Noordelijcke Wint met strenge koude ; iac 't was snachts soo houdt / dat niet tegenstaende de Rachel gestoocht was / wy allegader van koude uyt de koo mosten / uyt vrees dat ons beenen veruosen souden hebben / wy hadden nu 2 of 3 daghen lanch de Maen met so een ringh als voren gesepd omtrocken gesien / vernamen als noch geen beeren. Den 17. dito / desen morgen verstonde wy / dat onse drie metgesellen in de Amsterdammer Tent zijnde op de Hondewacht / een grooten Beer gedoot hadden / de wint ende koude continueerden / sagen in de eerste wacht een Beer voor onse Tent op het Vg / maer ons vernemende is geblucht. Desen nacht hebben wy ons Bier voor de derde-mael ghesmolten. Outrent 2 W. Maen hoorde wy ons met-gesellen schieten / daer op wy mede uytvielen / om des noot zijnde haer te assisteren / daer komende schoten ten twee-

January tweede-mael op een Beer/die wy boozt der wat af te nemen / soo dat wy onse
 doot lensten. In de Honde-wacht is we- Cent opende. Op de middagh zijn ons
 der een Beer booz ons Gesellen met een ko- met-gesellen upt de andere Cent om
 die by een van ons Gesellen met een ko- Bier ende brandt gekomen / sepden dat
 gel/zijnde aen 16. stucck geklooft / om na op dato vier Beeren outrent de Cent
 een Vos te schieten / die geschoten wiert / sich vertoonden / daer sy nae schoten /
 en boozt de blucht nam / maer 10. of maer geen bekomen. In den avont ver-
 12. treden gelooopen zijnde/bleef leggen / namen wy een Beer West af van onse
 ende wert met een lense-steerck geboot : Cent / die wy niet onder schoot kregen.
 overmits de bittere koude lieten de selve Het laet sich al hier nae menschen ver-
 ongebilt leggen. Den 18. dito/een harde stant aensien / door de menichvuldighe
 N. Weste windt met jacht-sneeu. Op sneeu ende gestadighe Dorst / dat ment
 dato deser / nam de koude dapper toe. onmogelijck soude oordeelen om jegens
 Den 19. dito / met vermeerderingh van 't sapsoen te vertrecken/doch d' upthom-
 windt ende koude / dat sich booz ons al ste daer van is God Almachigh bekend.
 wat doevigh op dede / Godt weet wat Den 22 dito / vertoonde sich het weder
 ons van noode is. Onse France Wijn wat ghetempert / met stilte ende groote
 ende Azijn was soo hart bevrozen / dat klaerte in 't Zuiden. Op de middagh
 het schier ongelooftijck is. In den avont zijn ons met-gesellen by ons gekomen /
 ende Victualie gekomen / sepden daer omme (also het Sondagh was) ghesa-
 niet booz geballen te zijn. De Spana- mentlijck het Gebed tot God Almach-
 gie van onse Cent/wiert door de Dorst so tigh te doen / sepden dat sy tot versche-
 getrocken / dat wy meenden dat de Dee- de malen beeren in 't gesicht gehad heb-
 len en al afgerucht wierden. Den 20. dito ben / maer noyt onder schoot / bemerk-
 to / continueerde de wint ende koude / ten mede dat de beeren met dic sachte
 dat wy upt de klop moesten / en ons tot weder achter onse Cent vermeerderden.
 wandelen begeben. Op dato een van Teghens den Avont verhefte sich de
 ons met-gesellen upt een aerde kanne wind / wy vernamen outrent onse Cent
 dzinckende / is ondertussen sijn haert aen eenige beeren / doch soo na niet als booz
 de selve kanne gevrosen. Het weder laet desen. Den 23 dito / schoot de Wind upt
 sich noch strenger aensien / soo dat wy na het Oosten met stijbe koelte / maer
 vreesen indien de koude vermeerdert dat niet so koud. Dese booz-middach verna-
 wy onse Centen sullen moeten verlaten : men wy eenige beeren / doch hielden hun
 hackten mede onse France Wijn upt het verre van de Cent. Des middaegs qua-
 vat ; selden als doen een back Brande- men ons met-gesellen om brandt ende
 wijn boven op de Solder / dan bleef on- andere noodige behoeften / rapporteren-
 bevrozen : bebonden van gelijcken het in de dat sy lyden diverse partijen bee-
 de Kockis-water vat / dat ongevaerlijck ren hadden gesien / daer geen schoot op
 twee treden van 't buyt / ende tegens de konden krijgen. Na wy konden sien wa-
 Nachel aen stont / in de tijt van drie wen render een groote partije outrent de
 een pinck dick Is gemaecht / maer in- kreugh / ofte stucck van de doode Vis :
 dien wy met een goede Koodse versien den geheelen dach doncker ende nebel-
 hadden geweest / en souden geen noot ge- achtigh weder ; des nachts schoot het
 hadt hebben. Den 28. dito / de wint en- Noorder-licht vreeselijck. Den 24. dito/
 de 't weer als voren / wy hebben dit et- continueerde de Ooste-wind met gesta-
 mael onse Cent deur gesloten gehou- dige Nacht-sneeu / duyster ende buyach-
 den / tegens de middagh begonst het we- tigh weder / soo dat niemant van ons
 buyten de Cent ginck. Den 25 dito / va-
 ria-

Januarij

riabele Wind met Jacht-sneeu / so dat wy niet van ons konden sien. Op dato hebben wy de schemeringh van den dag wel 6. of 7. uren langh bekent / soo dat ick op middagh in een Psalm-boek dierfche regels las; wy bevonden onse Fransche Wijn / die als boren gesept bevrozen / ende van ons op-geslagen was / gesackt ende wat ontlaten te wesen / maer in 't drincken so hout / dat men dacht de tong ende lippen 't geboel quyt wierden / mede bevonden wy dat ons hier gestadigh bevrozen bleef : wy hacten ende hinggen (des van doen hebbende) een Pot over 't vuur / gesmolten zijnde / schepten met een houten back so veel ons lusten. Den 26. dito / de wint Zuydelijck met harde bupen ende lichten dach / so dat 't Gesternte ontrent middagh in 't Zuyden wesende / door 't selvige licht geheel verdupstert wiert / dat ons oorsaecke gaf een blienck in 't Z. W. gesien hebbende / te gelooven datter openingh moeste wesen : ick liet derhalven vijf Mannen gemonteert met Lensen ende vuur-Roers sulcks besichtigen / die in 't Westen een stuck verby het Riff komende / vernamen daer twee beeren / d' een geen ses palm hoogh / ende d' ander wat grooter / daer op si aenleypden / maer also si hun verspreyden / ende mede niet optrecken van de Panne / het kruyt daer uyt woep / zijn si de selve niet de Lensen na geloopten / maer namen de vlucht Bahy-waerts / die niet dan met losse sneeu bedekt was / so dat de heeren daer gestadigh in haecten / bemerkten als doen dat de West-Bahy meest open was / sae niet meer als schoors Ws inde selve Bahy konden sien / waer uyt wy besloten (als boren gesept) het ruppen van de Landt-zee hoorende / doen mede openinghe ontrent de West-Bay ofte Bphoof te wesen. Het Ws moet alhier dapper van onder sijten / gemerckt wy een tijdt herwaerts meest al houde Noordelijcke winden met Dorst gehad hadden. Wat de Noort-Bahy aengaet / wy konden aldaer geen openingh verne-

men / doch indien de wint gelijk als nu / Januarij wat langh in desen houck blijft staen / konde het geschieden / dat het wel vroegh openinge soude maken / dat Godt geve. In 't weder-keeren bevonden wy dat de beeren op 't strant veel steen-kroos ende groote bladers hadden op-gekrout / ende tot beschut van de W. windt by de Delfsche Tent groote putten gemaect / daer si so 't bleek hun Leger-plaets hebben gehouden. In der nacht schoot de wint uyt in 't Z. W. met so sijbe koelte / dat wy meynen onse Schou / Tent en al om verre soude gewaert hebben : want de Aerde / Rode ende alles schudde ende beefde / doch Godt Almachtigh heeft ons voor ongebal bevijs. Den 27. dito / de wint Z. W. met storm / jacht-sneeu ende Regen / so dat alles ontliet. Onse Raes / die door de Dorst ontstucken was bevrozen / droop ende viel meest van den anderen. Op de middagh quamen onse Companjons om hier ende Craen in de Lamp te branden / seyden in de Stooft niet te kunnen vieren door harde windt / het scheen de openinge seer aen-groeyde / maer vermits door de donckerheyt ende onstuygmigh weder wy geen gesicht konden krijgen / hebben door sulcks niet sekers konnen schrijven : het doyde seer hart / dat wy vreesden ons Aheene-bleys ende Salade / het welcke wy voor een siecken dagh belwaerden verderven soude / daer wy door het onstuygmigh weder / als mede door dien de selvighe Tent onder gesneentot lach / niet konden by komen / soudent het selve ter eerster ghelegentheyt besichtigen. Wy hebben van daegh geen Beeren ontrent ons Tent vernomen. Den 28. dito / continueerde de harde Windt als vooren / schoot ontrent de middagh weder uyt na 't N. W. na de middagh N. O. met klac weer / dat wy het water dwers van onse Tent na 't Doodt-mans Eylandt / ende so voort de West-Bahy beschepdelijck konden sien. Tegens den avont warden twee beeren ontrent onse Tent / daer

vare

January

van eenen op 't strand ginch leggen slapen / een van ons met-gesellen daer nae toe gaende schoot nae hem / hy stack sijn hooft op ende bleef leggen / so dat ons daght de selbige geraecht te wesen / ende vielen gesamentlijk daer op uyt : maer het geruchte vernemende nam de vlucht / den anderen staende aen het stuck vlees / dat wy booz desen aen de Mast gehangen hadden / ledden wy aen / dan also het hoer wepgerde is het mede ontkomen. Wy vernamen op dato noch drie of vier mael beeren / daer van oock geen en bequamen. Savonts de wint Z. W. maekten de Landt-zee sulcken geraes van 't Kerck-hof tusschen 't Riff ende den berg / dat het scheen of sy ons Cent overloopen wilde. 's Nachts schoot het Noorderlicht seer vreeselijck. Den 29. dito / de wint ende het weer als boren. Dese morgen verfont ick dat ons volck een Beer in 't lijf geschoten hadden / daer soo veel bloedt uyt quam / als oft met een spat uytgespat wiert / dan zijn dooz het onstipmigh weer belet de selbige op 't spoor te volgen. Wy vernamen op dato menichte beeren / gaende wepden als het Dee in 't Vaderlant / daer wy tot verschepden malen jacht op maekten / ende twee naer ons toekomende schoten / die groot gekrijfch ende misbaer maekten / hebbender groote moeyte mede gehad eer wy de selbe konden doodt lensen ; een van de twee het ontlopende / heeft de Blissinger-hont gevolgt / die van den Beer gebat / over sijn hooft gheworpen wiert : hy ons komende saghen wy dat de selfde drie gaten in 't lijf hadde / die wy weder meesterde so wy best konde / want wy vele aen den Hondt verlooren soude hebben. Dooz het gestadigh houdt / nat ende windich weder lieten wy de gedoode Beer ongebilt legghen / in meninghe die ter eerster gelegentheydt / neffens de andere vijf lesse geschoten te ontweyden. Op dato hebben wy mede een Rhenenbont gekoocht / die God danck noch goet van smaect was / de openinghe van 't

water nam seer toe. Des nachts variabele winden / met sneeu ende regen gemenght. Den 30 dito / de Windt ende het weder als boren / met donckere ligh. Teghens den middach begonst de dach wat dooz te bzeken / so dat wy sagen het ijs sich te separeren ende gaende te werden / als doen sond ick twee van ons Compansjons met Coutwen naer het strand / om de op gisteren ghedooden Beer daer mede te verskeren / die zy niet vonden / maer wegh gezeven was. Het ijs in de Noord-bahij was mede gescheurt / ende scheen t' Zeewaert te drijven. Des namiddaechs de Wind Zuijen : wy maekten doen weder Jacht op een Beer / die achter der Deenen baten lach en sliep / dan also wy booz de wint op hem afquam / kreegh de snof in de neus / ende nam de vlucht. Snachts variabile wint Z. W. N. W. Zupden ende Z. O. bol ende sacht na dese Landt Winter gesproken. Den 31 dito / de wind Zupt ende Supt-Ost / met harde koude ende donckere Lucht. Na-middagh bloeydent water tot twee roeden van de Cent ; het hadde nopt so hoog geweest. Het ijs dreef noch gestadigh de West-bahij uyt : maer het scheen ontrent de selve Bahij in Zee dicht van ijs te zijn. Des avonts schoten wy na een Beer achter onse Cent / maer en is niet gerocht. In der nacht verhiel sich de Wind weder.

Den eersten Februarij / variabile wind alles soude omgewaeyt hebben. Berle-February den nacht hadde het water tot aen ons Cent geweest. Dese voornacht was het soo doncker datmen nauwelijcks sneeu konde bekennen / de windt N. ende N. O. Den 2 dito / de wind als boren / so dat de Noort-bahij vol ijs lach. Ontrent middagh quamen onse Compagnions uyt de Stoof / seiden sonderlingh geen beeren vernomen te hebben : ick liet haer hy ons blijven tot naeder ghelegentheydt. Na-middagh maekten wy Jacht na vijf of ses beeren / die so haest sy ons vernamen / te water liepen / ende het ons so ontleden

Februarij

den. In den avond maectten wy weder drie of 4 mael Jacht op troupen beeren; som twee/ drie of 4 by den anderen/ doch en konden geen bekruppen: wy bewinden deselve als nu so schou/ dat so haest sy mis gewaer werden deur gaen. Het hadde voorszeden nacht ende desen dagh soo harde gebozen/ dat de beeren op sommige plaetsen over 't niemwe gebozen ijs liepen. Desen nacht de wind op 't heele Compas met klaer weer. Den 3 dito/ variable Windt met dypsterheyt ende jacht-sneeu. Desen morgen schoten wy weder na een Beer/ dan also sy de Tent schutwen/ konien niet wel binnen schoot. Na middach vernamen weder 2 Jonge beeren/ daer wy na schoten/ ende op uptvielen; sy wilden malkander niet verlaten: overmits al de Lensen krom gheraecht waren/ rochten sy beyde te gelijk van de strandt-ijs inde Bahij/ alwaer wy d' eene gedoodt hebben/ het andere daer noch gestadigh by komende bleete/ ende wierdt met de lensen 3 of 4 steken ghegeven/ endelick siende dat hy sijn macker niet konde behulpigh wesen/ nam de vlucht na 't Oost-mannen Eylandt: wy hebben de ghedoodde beer op ghehaeldt/ ende voorts gebilt. Op dato ginck ick met vyf mijne Companjons na 't Rif over 't Kerckhof/ ende soo voorsz de Tenten ontkomende/ hebben niet vernomen. Den 4 dito/ de Wind N. O. met lijdelijcke koude. Desen dach hebben wy 3 of 4 Beeren gehadt; overmits sy heel schu waren konden gheen bekonien. Den 5 de Wind Z. en Z. ten O. met mop licht lijdelijck weer/ wy hadden Jacht op een Beer/ die achter ons Tent was/ maer ons vernemende is 't ontloopen. Des middaeghs versochten wy om in 't Westen aen de Sla-berg te geraken/ daer wy van de groote inhammen door 't opdringen van 't ijs aen de voet van 't Gebergte gemaect/ en boven sneeu/ op sommige plaetsen in de Daleije so hart ende glat bevonden/ dat het niet mogelijk was boven op 't Geberghte te

gheraken: wy bemerkten dat het in de West-bahy ende soo vert wy 't Zee konden sien/ al water was. In de mont van de selvige Bahy lagh weynig ijs/ ende so hoos dat men daer nauwelijcks vertrouden over te loopen. In 't gins gaen rocht onsen Timmerman in 't ijs/ die na de Tent gaende van een Beer vervolgt wiert/ ende na dat hy in de Tent ghekomen was/ sach deselve na de deur komen/ waer over hy een Roer inde handt nam/ schietende hem in 't lijf/ ende is al bloedende na de strant gelooopen; een tijt daer na heeft hy deselve weder met een eynde van een kaers in 't lijf geschoten/ doch ist ebenwel ontkomen. Den 6 dito/ de Wind Z. O. ende Z. O. ten Z. met doncker dupsich weer. 's Middaeghs quammer een groote Beer voorsz ons Tent/ dien ick met twee kogels so trefte/ dat deselve een weynigh van 't strant op 't ijs bleef leggen/ de ijs-kant afjakkende/ sleepten deselve met een tou vast gemaect na strandt/ welke wy door de zwaerte niet konden op-trekken/ hebben het tou aen Land vast gemaect/ om met hoogh-water te doen dat mogelijk soude zijn. In den avond stont sagen wy beeren ontrent de Amsterdammer Ketsels/ daer wy na toe kropen; van welken een met twee kogels in 't lijf geschoten hebbende/ met Lensen voorsz is ghedoot. Het Jonck dat daer by was wilde d' oude niet verlaten/ is mede doot ghelienst. In der nacht vernamen wy noch twee beeren die ons niet en verwachten. Den 7 dito/ een swoel Zuid Oost windcken/ met betrocken lucht. Dese morgen schoot ick een Beer achter ons Tent in 't achterste been/ doch ontliet ons. Op de middach hadden wy weder Jacht op een Beer die 't mede ontquam/hebben als doen de 2 op gister geschoten Beeren gebilt; wy sagen noch diverse Beeren op 't Oost-mannen Eylandt. In den avond vernamen een oude met een Jonghe beer/ daer van ick d' oude schoot/ die by 't andere volck is doot

februarij doot ghelens; de Moer ons genoegh te waerts openinge hadde / doch in den Vo- februari
doen gevende ist Jonge ontkomen / wy risont sagen wy't ijs blincken. 's Nachts
hadden somtijts ghewenst winter-weer; bequaem weder; in de Hondewache
hemerchten mede dat de Noord-vahij vernam de waecker een Beer / daer van
by de Arssijpelle ende voorts t' Zee- hem na is geschoten / maer niet geraekt.

Beeren-
lacht.

Den 8 dito / het Windken uit de
Noordelijcker-handt met schoon licht
weder: alsoen gingen 3 van ons Com-
panjons wel gemonteert na 't Doodt-
mannen Eylandt / om te sien ofter pets
tot verbersinghe of profijt te bekomen
was / als mede of men geen van de vori-
ge gequetste beeren doot vinden soude /
daer komende sagen veel beeren / gaende
met trouwen als 't Vee in Nederlandt /
het Voick vernemende ginghen op hun

achterste pooten / van gelijcke de Jonge
neffens haer staen / dat kluchtig om sien
was / ons volck nader komende zijn ge-
blucht / de selvige hadden achter een heu-
vel hun leegher-plaets ghehouden / en
groote diepe putten in 't Ijs ofte sneeuw
gemaecht. Sy vonden aldaer een romp
ofte tonghe van een Walvis / die sy een
Mans lenghte uit het Ijs hadde op ge-
krabt ende by na op gegeten. Aek met
den Timmerman in de Tent gebleven
zijn.

Februarij

Zijnde vernamen vijf beeren te gelijk voor ons Tent / komende een oude met zijn Jongck soo het scheen na onse Tent-deur / wy maekten onse Roers gereet / ende ick schoot d' oude met dubbelt scherp in 't lijf / den Timmerman daer mede op aen leggende tresten 't jongh / daer wy datelijck met Lensen op uyt vielen ; d' oude siende verbolght te werden / soo quamen sy beyde op ons aen / de Timmerman daer nae steekende / vingh den eenen de Lens in zijn Muyl / die hy heel krom na hem track : wy gingen doen oder aen een zijde / Lensende hem d' een voor d' ander na / tot dat de selve doodt bleef legghen ; ondertusschen schermutsceerden de Honden tegen het Jongh / gevende het selve so veel te doen / dat het by ons niet komen konde om de Moer te assisteeren / maer siende ons na hem toe komen ist ontloopen / keerden alsdoen na ons Tent / siende in 't gaen menichte van beeren / in ende op de ijs-brocken / als op 't Eplandje in de mond bande W. Bahij / 10 of 12 by den anderen / vernamen oock dat drie beeren op ons af-quamen / soo dat wy ons spoeyden om de Tent te bekomen / alsoo wy seer moede / ende onse Lensen t' eenemael ontstucken waren. In den avond saghen wy een grooten Beer by de voor-gesepde doode / loopende om ende weder / klouwende hem op 't lijf als of hy hem wilde optwecken / bestondt byesselijck te byullen 3 of 4 reysen af / ende na ons Tent komende / daer wy ons speculatie in hadden ; ick presumeerde het een paer gherweest te zijn. 's Nachts variabile wint met getempert weder. Den 9 dito / het weder en windt als voren / met een soete betrocke lucht. Op dato vilden wy de 3 jongst-bekomen beeren / daer meer als een quarteel vet af quam. Wy waren genootsaecht om de voor-gemelde Beer die by ons onder de wal gehaelt ende vast ghemaeckt was / de Amsterdammer Raeystander uyt de sneeu te delven / daer wy de selve mede op den ys-kant wonnen :

Februarij

vernamen tot drie of 4 verschepte reysen beeren / maer sy verwachtten onse komste niet. Den geheelen dagh goet weder ; in den avond Mane-schijn. Den 10 dito / continueerde het weder met variabile wind uyt den Z. W. ende Z. W. ten Z. met klaer uitsicht / so dat ik met 5 mijne Met-ghesellen recht neffens de Daley / daer men wel eer vis heeft gevanghen / op de hoochte van 't Gebergt klommen / hadden klaer gesicht / so dat wy beschepdelijck konden sien / dat de Noort-Bahij van de West-zijde van 't Landt tot over aen de ijs-bergen / ende voofts in Arfsypelle al klaer water was / mede onder 't land groote openinge ende eenige streken ijs / oock in den Horizont klaer water ; maer in 't N. O. veel ijs / doch niet hoogh uyt het water / so dat ick vertrouwde / dat sonder harde Doyst ofte aenpersinge van winden / het ijs broech uyt het Daer-water van de Disscherij-Schepen soude wesen / dat Godt gebe. Wy vernamen op dese tocht maer eenen Beer / ende eenich Geboghelte / sijnde d' eerste van dit Jaer / die wy gisten Lommen te wesen / zwevende hoogh in de Locht. Het ijs maectt daghelijcks met de dijnighe groot gepijp ende gerinkel. Den 11 dito / de Wind als voren / wel so kout ; wy vernamen eenighe beeren ontrent onse Tent / die ons vernemende door liepen. In den avond ontginck ons den dagh met vuyrige blengen / al Horizontael. Het ijs maecte noch t' Zee groot gerinkel ; het ijs voor onse Tent inde Bahij (hoewel 't vast leyde) maectt groote beweginge / so dat ick vertrouwde dat wy haest een open Bahij hebben souden ; want het nieuwe ijs boven twee of drie voet niet dick was ende seer sponcieus / dat ons verwonderde na dien 't water so koudt was / ende het door 't selve verslijten moet. In den morgenstont begonst het te doijen. Den 12 dito / de Wind Z. ten O. ende Z. Z. O. tamelijcke stijbe kou / maer vol ende warm / sonntijds reggen : wy vernamen menichte van ghebo-

Februarij

vogelte / so malle als andere Meewen. Des voorsz middaerchs ben ick benessens den Timmerman na 't Geberchte ghegaen / of wy pets op doen konden ; mede te sien hoe sich 't ijs 't Zee als in de Bahy al hielt : wy vernamen aldaer een Beer / die het onthiep. Het ps separeerden sich in de West-Bahy / drijvende al 't Zeewaert. 's Nachts het weder als boren. Den 13 dito / de wind Zupen met klaer weer. Op dato zijn 4 van onse met-gesellen nae 't Geberchte ghegaen / dooz dien de klippen ontlaten waren raekten wy met groot perijckel tot op de West-Sala-bergh : bemerkten dat het in 't W. ende W. ten Zupen al vast van ijs lach / maer wat Supderlijcken klaer water : mede 't spoor van Rheenen siende / en daer van den Hondt de snof in de Neus krijgende van hun is afgeloopen ; sy vernamen dat den Hondt bloedige sporen hadde gemaecht / recht in een groot Rheene spoor / daer sy een wijle op volgden / eyndelijck bevindende dat het selfde 't Geberchte afgeloopen / inde leech een groot stuck achter ons Tent gepasseert / ende op de Nooydt-Bahy in 't Wack te water was ghegaen : de sneeu was met het wacke weer veel gedopt / so dat rondom ons Tent het water stond. In der nacht wiert het heel duyflich / met eenen Westen ende W. ten N. wind. Den 14 dito / de Wind ende het weder als boren met wat sneeu : wy vernamen een Beer voorsz ons Tent ; maer alsoo het kruyt in de Hoers nat geworden was is hy 't ontsloopen : wy sagen daer na noch diversche beeren / maer sy bleven buiten schoots. In den avondt begonst het weder op te klaren / dat de geheele nacht continueerden. Den 15 dito de windt Zupen met zwoel klaer weder : wy sagen menichte van beeren ober de Bahy zwerben / daer van wy op drie (na ons Tent komende) Nacht maecten ende schoten / doch niet en raekten. De Lucht steldt sich als nu weder tot vriesen. Den 16 dito / weer ende wind als bozen : wy vernamen veel

beeren / maer sy schonden ons Tent. De Bahy sloot sich als nu weder met ps / so dat wilde continueeren waren wy van meeningh wat af te weyden. Desen nacht wasser wat Sneeu gevallen. Den 17 dito / wind ende weer als boren : wy waren menichte van beeren berde Bahy-waert siende / die als snupbende met de kop na de Tent ghewent / ende als de Creeften op sijde wech liepen. De Lucht stond den gantschen dach geheel root / so dat wy niet twijfelden / ofte wy souden (in 't Godt gelieft /) de Sonne binnen ses of acht daghen boven den Horizontt ende 't Geberchte konnen sien. Des snachts continueerden het weer als op den dach. Den 18 dito / heel stil met een betrocke Lucht. Dooz de middach gingen wy met ons vijven na 't Geberchte / doch vernamen niet als in de Houcker-bahy veel troupen beeren / in meeninge daer ober te gaen ; maer alsoo wy van in te bziaken perijckel gelooopen souden hebben / keerden wederom nae ons Tent. Des namiddaerchs ginghen weder 4 mannen na 't Geberchte / of sy op 't spoor Rheenen bekoomen konden tot verbersinghe voorsz onsen Kock / die het Scheurbuyck in de beenen hadde. Sy quamen sabonts sonder pets vernomen te hebben weder aen de Tent. Den 19. de wind Z. W. met gestadighe sneeu : wy bleven dien dag ende nacht in ons Tent. Den 20 dito / de wint Z. O. ende Z. O. ten Z. Tegens middach klaerdent op : wy saghen op de midde van de Bahy tot diversche malen twee beeren / wel anderhalf ure lanck groot gevecht ende gebulder tegen den anderen maken / malkander slaende ende bijtende / daer drie van ons Companjons na toe gingen : maer volck verneemende schepden sy van malkanderen / gaende voortz ober de Bahy / daer sy een Beer met twee koghels dwars dooz 't lijf schooten / welke het noch ontbluchte ; een andere Beer in een Wack leggende te duycken om kringen van de grondt te krijgen / is een van ons

Februarij

E

volck

Februarij

volck na de selbige kruppende / by ongheluck van de hooge kant in dat Wack gerocht / het welck de Beer siende / sich op stonden aen daer upt / ende Bahp-waert begaf / welcke persoon met groote moeyte / soo met Tensen toe te steken als anders / daer upt is ghehaelt / waer door 3p genootsaecht waren te keeren / dien al eer si t' hups quamen alles stijf bevrozen was ; vernamen mede diverse troupen beeren / achter ende voor / verde huppen schoodt van ons tendt 's Abondts op het eerste quartier helder weer met Noorder licht / Den 21 dito / smorghens stil weder met klaer versich ; waer ober 4 van ons met gesellen na Fagherhaben gingen / om te sien of pets bekomen konden / vernamen onder wegen 4 of 5 beeren / die t' volck in t' gesicht krijghende / wech liepen : alsoo het diep van sneeu ende moeyelijck om gaen was / zijn 3p tegens den avont sonder pets op te doen weder in de Cent ghekomen. Ontrent middach hebben wy op diverse plaetschen de schaduwte van de Sonne tegen t' hooge Geberchte aengesien. den 22 dito / het windken upt de Zuydelijcker-handt met klare uitsicht / soo dat twee van ons Companjons op t' Geberchte klommen / saghen alsoen voor het eerste van t' Jaer de Sonne ; maer hebben die in de Bahp niet konnen ghewaer werden. In t' W. ende W. ten N. beel Wacken : wy hoopten dat met d' eerste slachbouch van wint / het ijs t' eenemaal soude vertrecken. Het begond als nu weder wat te vriesen. In der nacht schoot het Noorder-licht verbaerlijcken den heelen Hemel ober. Den 23 dito stil klaer weder. Op den dach sagen wy meenichte van beeren / maer si quamen niet ontrent de tent. Anden avond vernam ick twee s'heenen een groot stuck aen de W. zijde van onse tent / daer wy den Hont na toe lieten loopen / die een van de selve onder de voet wierp / maer konde het niet houden : wy volchden langh op t' spoor / tot dat eyndelijck den Hondt te

rug ende by ons quam / keerden alsdoen na de Cent : doch soo het Godt ghelieft / ende het weer sulcks toelaet / zijn van meeninghe / morgen op t' spoor te volgen. Den 24 dito / het weer ende wind als voren / so dat drie van ons Companjons / het spoor op gisteren geloopten / zijn gebolcht tot de hoeck van de N. Salaet berch / daer si in meeninghe waren op te loopen ; maer divers van t' Epland dat inde Mondt van de Bahp leyd komende / moesten te rugge keeren / vermits si op t' Geberchte / door de gladheyt van t' ijs niet voort konden ; mede onder aen t' Geberchte langs het strant / door t' bloeyen ende ebbe van de Zee t' ps ontstucken ende los lach. Den 25 dito / gewent stil weer met klaer uitsicht. Na middag quam daer een Beer van soo verde wy ooghen konde upt Machdalena Bahp , volchden ons spoor tot voor de tent / daer ick na schoot / maer alsoo het slot / tegens danck af-sprongh is het ghemist / ende ons ontloopen. Wy saghen huppen schoots van de Cent / meenichte van beeren. Den 26 dito getempert weder / dan hebben niet verricht. Den 27 dito / het weer als voren. Op dato zijn wy met ons vijben na de Houcker-bahp ge-gaen / om eenighe beeren te attraperen ; in t' kruppen na een Beer gingh een van de Hoers onberhoets los / daer van God si gedanckt niemant beschadicht is / Wy liepen voort t' Landt rontom / sagen hoog ende stepl aen t' Geberchte groote holen daer de beeren haer Legher-plaets hadden gehouden / ende twee van ons Companjons na groote moeyte daer by zijn gekomen ; 3p quamen tegens den avont aen ons tent : ick verstond dat het volck in de tent staende / de Sonne hadden gesien. Den 28 dito / de wind Z. W. dinst weer ende jacht-sneeu. Na middach Z. ten O. ende Z. Z. O. Wy waren van den heelen dach niet upt de tent.

Den eersten Maert / de wind Z. W. Maert. met doncker weer ende jacht-sneeu. Des avondts stach de wind op upt de Zuydelijcker

Maer.

ijcker hand. Den 2 dito/weer ende wint als boren. Dese morgen bevonden wy / dat dooz de harde wint in de N. Bahy veel openingh was. Na-middagh hebben wy Jacht gehad op drie beeren / die het ontleypden. Den 3 dito / weer ende wind als boren. Het ijs begonst sich by het Forst te separeren. Na de middagh alsoo ick meende na de strandt te gaen / vernam een grooten Beer beneffens de W. zijde van onse Tent / daer over ick weder nae binnen trat : nemende 't Roer in de hand om te schieten / so weech deselve achter de tent / dien ick begaen hebende met twee kogels ontrent het kra-kebeen in schoot ; hy viel terstont ter ne-der / krabbende met de voozste Poten na sijn Krop / daer wy met Lensen op uyt- liepen / gaben hem eenige steken in 't lijf / doch niet wel treffende ; mede dooz het bassen van de Honden toornig gemaecht sijnde / stonde weder op / daer Aleff Wil-lemisz op willende steken / soo maecten hy hem de Lens afhandigh / springhende na hem toe / die begonst te schreeuwen en viel ter neer ; daer op Jan Kunst om sijn Metghesel te ontfetten weder toe- liep : dito Beer maecten met huplen en springhen soo veel te doen / dat hy ons noch ontleip / blijvende een stuck Bahy- maert noch een laughen tijt staen op de ijs-brocken : wy hadden noot soo harden stoot van beeren gehad / bevonden het sijn van sijn muyl achter aen ons met- gesels kleederen / soo datmen niet langer diende met het ontfet ghewacht te heb- ben / daer van Godt gedanckt zy. Des nachts harde windt met Jacht sneeu. Den 4 dito / sijde koelte uyt de Z. We- steijcker hand met gesadige jacht-sneeu. Het ijs in de Bahy is tot den oever van 't Land t'eenemael dyftigh / alwaer hun veel Meermuen onthouden. Wy maeck- ten eenighe sweepen om te verseecken of men eenighe soude komen bekomen tot verberstinge vooz onse Kock / aen wien 't scheurbuyck seer toe nam. Ontrent mid- dach maecten wy jacht na eenige bee-

Maert

ren / maer geen bekomen. Den 5 dito / 's morgens de wind N. O. met lijdelij- ke koude. Dese morgen vernamen wy d' eerste mael eenighe Walrussen in de openingh : dooz dien 't water ghevrozen hadde / saghen wy geen apparentie om inet de Chaloup pet te konnen verrich- ten. Tegens den middagh koochten wy weder een stuck Rheene-bleys met Puyinen ende Rozijnen / dat so smake- lijk was / als oft eerst geslacht waer. In den about hadden wy groote perssinghe van 't ijs / vooz ons tent / vernamen oock meenichte van beeren / doch geen beko- men. Den 6 dito / de wind als boren met tamelijcke klaer uytzicht / somtijds veel jacht-sneeu / die dooz de zwartel-winden van 't Gebercht dyftich gemaecht wier- den. Het ijs nam hun schoot de Bahy uyt t' Zeewaert. Dese about kooch- ten wy Sla-dranck / die ons Kock vooz 't scheurbuyck soude gebruycken. Den 7 dito / weer ende wint als boren. Na- middagh schoot de wind Oostelijck met klaer uytzicht : wy vernamen een Beer vooz ons Tent op 't ijs / lieten als doen een stuck warm bleys in een zouten bakt vooz de Tent-deur setten / om te sien ofte deselve op den reuck wilde aenkomen / maer hy onthield hem al op strant / ende na lange snuffelen gingh te rugge. Den 8 dito / de windt Oost / met Dofst ende bittere kouwe. In den about vernamen wy drie beeren ontrent onse Tent / daer van 2 op strant quamen / schoten d' eene met ons twee met dubbelt scherp in 't lijf / en daer na met Lensen gesteecken / op de plaats is blijven liggen / d' andere sulcks siende namen de vlucht. Den 9 dito / de Windt ende kouwe als boren. 's Mor- gens vilden het volck de op gisteren ghe- doode beeren. Dese voormiddach ver- toonden sich diversche beeren ontrent ons Tent / maer bleven bupten schoot. In den aboutt vernamen wy een oude met een jongen Beer / daer van ick d' ou- de schoot / 't jong niet willende de Moer verlaten is mede gheschoten en t' samen

Maer. doot gelenst. Overmits den doncker ende bittere koude lieten wy de selve ongevilt tot beter gelegentheyt; mede klaegde ons volck/dat haer eenige vingers in het vissen van de beren waren verbroesen. 8 Nachts vermeerderde de koude met strenge N. O. wind. Den 10 dito/harde wint upten O. ten N. ende S. N. O. met stercke Dofst ende bittere kou / soo dat de W. Bahy weder met ijs besedt was / daer de heeren t' allen plaetsen overliepen: wy leyden diverse malen op beeren toe / som die of 4 by den anderen/daer van geen bekomen en zijn; wy bracken mede ons Kachel af / also ons die seer in de weegh stond / ende mede de meeste Winter ende duysterheyt gepasseert was; oock booz een extreme koude ende kouten stoot / wy ons toevlucht tot d' Amsterdammer Tent konde nemen / doch verhoopten een beter. Den 11 dito / de Wint Oostelijck / klaer Sonneschijn met harde Dofst / bittere koude / ende veel zwartel-sneeu / die van 't Geberchte af waeyt. Den 12 dito / weer en wint als voren: wy hebben dit etmael op diverse troupen beeren Nacht ghemaeckt / maer geen bekomen. Den Hond van weghen de kamer Velft wiert van een beer een groote lap vel by het achter-been / in 't hanghen van sijn buick asgerucht / daer ober wy seer droevigh waren / alsoo sy ons veel dienst deden. In den avond schoot de windt wat Zuidelijcker met betrocke lucht ende handtsamer weer. Wy vinghen dagelijcks veel Dossen / maecten stricken aen de gedooode beeren / van welke de Dossen haer voetsel halen / het welck ons tegenheyt maect / stellen wy de selve gevangen / zijnde met menichte op Solder / om het vel wat te verteeren / mede om met de openinghe van de Bahy niet verlegen te wesen / als anders by gebreke van gesontheyt wat op booz-raet te hebben. Den 13 dito / de wind Zuyen met betrocke Lucht ende Sneeuachtigh weer; wy vernamen menichte van beeren / maer quamen noyt ontrent ons Maer. Tent. Des avonds bequamen wy een witte Vos / die van den Hond wiert doot gebeten. In der nacht de wind N. O. Den 24 dito / de wind N. O. met donckere lucht. Dese morgen begosten wy onse Chaloup upt de sneeu te arbeiden / die wy los ghehacket hebben / ende nae groote moeyte met de Klapstander uytwonden. Inde booz-avond meenden wy in de mond van de West-bahy een doode Vis te hebben gesien / also het sich hoogh ende swart upt het water op dede; doch also der geen apparentie was om met de Chaloup het te besichtigghen / seiden het upt tot 8 anderendaechs: na Sommen onderganeck is het upt ons gesicht ghe-raecht. Den 15. dito de Windt N. O. met redelijck uptsicht. Ontrent middag schoot ick een beer / hy liep ter stont Bahy-waert / daer de selve neder viel en de sterf / hebbende den hals ende 't lijf vol zweeren ende gaten: wy presumeerden het selve met bechten teghen anderen gekregen te hebben / sneden hem de buick op / daer wy beneffens 't net veel vet ende reusel upt haelden. In den avond was ick een groot stuk achter ons Tent twee Aheenen siende / daer wy jacht op maekten / ende den Hond lieten na loopen; doch also sy met den Hond berge-waert op ende den ijs-berch / ober-liepen / mede den avond op de hand sijnde / keerden wy sonder den Hondt ofte de Aheenen langer na te loopen. Ontrent de Tent ver-toonden sich een Beer / daer wy op toe leyden / doch ist ontkomen. Anden avond verduysterden de Maen by na gheheel. Een dach later als den Almanach van den Eclipsis mentie maect / vertrouwen een dach vergift te wesen / op 't eerste quartier verhieff sich den Wind met veel jacht-sneeu / soo dat ick vreesden / dat de Hond niet te recht raken en soude. Den 16 dito / de wind Oost met strenghe koude / Dofst ende jacht-sneeu. 8 Morgens sagen wy een Beer staen eten van de op gisteren gebilde / de welke wy in 't achter-

Maer. ter-been schoten / maer soo haest hy ons volck / die met Lensen quamen vernam / begaf sich op de loop. Den 17. dito / weer ende wint als boren / so dat het niet mogelijck en was om na den Hond te gaen soecken / vooz dat het weder sich wat getempert aen stelt. Den 18. dito / het weer ende windt als boren. In de morgenstont quam weder een beer aen den laest gedooden Beer op de Bahy eten / daer wy nae toe zijn ghegaen / die soo haest hy ons vernam vluchtich werde: wy schoten dagelijks veel Vossen tot verberfinge van ons Rook / om die vooz het Scheur-buysck te eten: de Vossen gebilt zijnde / laten wyse 2 of drie daghen in de wint verblijven / alsoan gekookt ten deele met prymmen ende rozijnen; sommige hebben wy ghestooft met Peper ende Azijn in een Panne. Den 19. dito / weer ende wind als boren. Op dato hebben weder een Salaet gegeten / die noch seer goet van smaect / ende niet sonders verandert was. Den 20. dito / de Wind als boren; het weer scheen wat op te klaren / so dat wy met ons 5. na 't geberchte zijn gegaen / liepen over den Ijs-bergh wel 2. of 3. uren langh / vonden geen uyt-komste om aen de N. Salaet-berch te geraken. Oock begonst het seer subijt en hard te waepen ende te buigen: wy konden ober sulcks niet verder op den Ijs-bergh geraecken / nochte ons spooz dooz de zwarrel-sneeu / die de wint van 't Geberchte of drijft / niet bekenmen; wy bleven doen staen kijcken als of de planck opgehaelt was / also wy weynich provisie van beschuyten by ons hadden; overmits de kleine apparentie om af te komen / waren als doen in groote perijckel / want niemant van ons bekent was / dat daer opt volck gheweest waer: Van de groote kouwe syrongh eenighe 't bloedt onderweeg de Icrus uyt; andere klaechden van de Teen verbrozen te wese; andere schoten diverse reysen in de bersten van den Ijs-berch / die haer met de Lensen op de ander zijde te boven hielden /

welcke bersten wy sommighe 10. 20. of Maert. 30. vadem diep met 't ghesicht oordeelen te wesen; obermits de zwarrel sneeu op de selvige bersten was leggende / konden wy sulcks niet schutwen / doch Godt versach het die ons weder merckelijck daer af leyde. Inde Tent komende klaechden een onser met-gesellen dat sijn Teenen verbrozen waren / dewelcke hy met sneeu heeft gewreven / ende daer ten laesten weder gevoelen in heeft gekregen / welcke Teen heel wit was / daer ober de selfde seer bedroeft waer gheweest. Een ander klaechde sijn Oore / doch quam alles dooz Godes genade weder ten besten. Op de genoemde Ijs-berch waren wy 't sikeen beneffens 't Hond-spooz wel siende / maer de selvighe konden wy nergens niet vernemen. Den 21. dito / de wint Z. O. ende Z. O. ten Z. met donckere Lucht en de sacht-sneeu / de Zuyt-Bahy sloot sig weder 't eenemael met sneeu Ijs. Inden about de Wind Z. W. Den 22. dito / de wint Z. ende Z. W. met redelijck weer. Dese dagh leyden wy drie of 4. reysen op beeren toe / dan alsoo zy meer aen den dans gheweest hadden / konden wy de selve noyt binnen schoot bekruppen. In de vooz-abondt is den Hond na dat hy acht Etmael van ons / ende in 't Geberchte geweest was / weder aen ons Tent ghekomen / daer ober wy verblijdt waren; welcken Hond so mager was dat het deselve niet en gheleeck. Men den Geber waren wy 14. of 16. beeren by den anderen siende / die te met groot gevecht hadden. Den 23. dito / de wind Oostelijck / betrocken Lucht ende lijdelijck weer; vernamen veel beeren daer wy op toe leyden / sy onthielden haer met troupen van 5. of 6. by den anderen / ende so haest sy ons getwaer wierden klommen op de schozen / staende op de achterste pooten; maer bemerkende dat wy na haer quamen / stelden het op een loopen. Den 24. dito / de wind O. en de N. Oost met redelijck weer. Des namiddaeghs heel stil met klaer uitsicht /

Maert.

dyse van ons Companjons ter jacht ge-
gaen zijnde / vernamen eenige beeren in
de wacken van 't Ijs / dewelcke eenighe
gesoncke rompen van walvis 6. of 7. va-
dem van de grondt opdoken ; zy sochten
deselve te bekomen / dat niet en geslachte.
wy presumeerden eenighe Rheenen aen
den Geber van de N. Bahy ghesien te
hebben / doch also wy vreesden vooz eeni-
ge sleet van Ijs / ende den avondt op de
handt was / hebben wy niet vorder ver-
socht. Den 25. dito de wint N. O. stren-
ge koude en jacht-sneeu. Op dato ver-
namen wy een Beer vooz ons Tent op
't Ijs / hy stelden zijn hoers na d' Amster-
dammer backz / die wy onder-liepen / en-
de met twee kogels in 't lijf schoten / dat
hy op de plaats bleef dood leggen ; was
een grooten Beer met vreeselijcke na-
gels ende klauwen / dierghelijcke wy
noyt gekregen hadden / dien wy terstont
vilden / maer noyt so wepnich sineer be-
quamen als van desen. Naderhandt ver-
namen noch meenichte van Beeren / die
noyt onder schoot quamen. In den
avondt stilden de windt met klare lucht.
Enige van ons Companjons waren de
vingheren dooz 't villen verkoudt / dat
meermaels is geschiedt ; ende eenige da-
gen geleden het vel van de vingers af ge-
gaen. Den 26. dito / de windt Z. O. met
redelijck wtsicht. Wy meenden dat wy
een groot stuck achter ons Tent eenige
Rheenen ghesien hadden / daer een van
ons Companjons na toe is ghegaen /
maer en heeft geen konnen vernemen.
In 't keeren wiert deselbige ontrent het
Rif een Beer ghewaer / daer wy onder
ons bieren na toe ginghen / ende bevon-
den deselve in een bijt ofte wak te leggen
dypcken / om de kost op te soecken / ter-
wyle wy ons klaer maechten / wiert hy
ons ghewaer / klam op het ijs / ende quam
na ons toe / ses ofte seven schreden van
ons zijnde schoten wy niet ons twee de-
selvighe met dubbelt scharp in 't lijf ; hy
stelde het al bloedende op ter loop /
het bloet liep hem aen weder zijde den

buyck ende de Mupl wpt ; hy begaf Maert.
hem in een wack tot swimmen / daer
de selve aen d' ander zijde langhe op 't ijs
bleef liggen : mede saghen wy diversche
troupen beeren van 't Geberchte op ons
aen komen / daer wy jacht op maechten /
de welcke het ons ontlepden. Na mid-
dach zijn dyse van ons Met-gesellen ge-
gaen om te sien na de Beer / die als vo-
ren geseyt / in 't wack ley te dypcken / of-
te deselvighe niet op 't Ijs doot soude leg-
gen / daer komende bonden den Beer by
een Wack staen / alwaer hy hem in be-
gaf / ende na haer toe quam / klimmende
tegens een ijs-kant op van 3. of 4. vadem
hoogh / die zy luyden tot 4. repen noch
niet dubbelt scharp in 't lijf schoten ; hy
sprongh tekenen weder van de selve kant
in 't wack / na datter geschoten was /
weder haer toekomende / doch eyndelijck
is hy in 't selve wack blijven leggen / die
niet wel te bekomen was. In den avont
maechten wy weder jacht na beeren / die
ons niet verwachtten. Den 27. dito / de
windt Z. O. met dopachtigh weer ende
betrocken lucht. Ontrent de middach de
wint Zuyen. Het Ijs in de Mont van
de West Bahy begonst sich te separeren.
Tegens den avondt een Westelijck win-
delken : wy sagen twee beeren achter ons
Tent aen komen / een oude met een jon-
ge / die wy schoten ende boozts doot len-
sten. Naderhandt zijn twee van ons
Companjons een stuck van de Tent ge-
gaen / bonden aldaer een grooten Beer
in een wack leggen dypcken / daer op si
niet doysten attenteren. Den 28. dito / de
windt N. O. luydelijke koude : wy ver-
namen menichte van beeren / maer noyt
binnen schoot. De West-Bahy leyt we-
der heel vol Ijs : dooz Godes genade / en-
de 't eten der Vossen / quam ons kloek
weder op de been / ohermits wy de Vos-
sen goede verberfinghe / ende pupel
van smaeck bevonden / adt ick mede om
vernieuwinghe / sonder des van noode te
zijn niet onse kloek. Den 29. dito / weer
ende wint als voren. In den avondt op
d' eer-

d' eerste wacht vernamen wy een Beer
staen te krabben aen ons tent / daer ober
wy ontwaecten / doch ons gewaer wer-
dende maecte sich van daer. den 30 di-
to / de wint ende het weer variabel / doch
meest Z. O. ende Z.W. met jachtsneeu.
Ontrent middach vernamen wy achter
de Blissinger Tent een jonge Beer / die
na dat hy met ses kogels in 't lijf gescho-
ten was ende ghesienst / stierf; wy lieten
hem om het ongestadigh weer ongebilt.
In de voor-abondt zwerfde veel beeren
ontrent ons Tent. Het ps in de Noord-
bahrp wert teenemael dryftich. den 31
dito / de wind upt de Zuidelijcker hand
met dopachtigh weer. Op dato maech-
ten wy vier diversche repfen Jacht /
maer deden niet op. In den avond ist ijs
tot voor ons Tent dryftigh geworden.

Den eersten April / de wind Z.W. met
harde storm / daer mede de Bahp een
groote openingh kreegh / ende 't ps 't zee
vertrock. 's Abondts jacht-sneeu / ende
mottigh of dupsich weer. den 2 dito / de
wint als boren. desen morgen maecten
wy Jacht nae een Beer / die niet teghen-
staende hy met 4 kogels in 't lijf gescho-
ten was / het noch ontliet. Tegens den
avondt maecten wy weder een salaet
ree / die wy noch heel goet van sinaeck
bevonden. Het ijs in de West-Bahrp is
meest upt gedreben. den 3 dito / weer
ende wind als boren. Dese morgen heeft
een van onse Companjons Jacht ghe-
maecht nae een Beer die op 't ijs leyde te
slapen / maer ist ontkomen: wy vernam-
men alsdoen een ander wederom voor
ons Tent / die na dat van ons geschoten
was / hem te water begaf; overmits de
ongelegentheyt om te lensen / hebbe ick
deselve voort doot geschooten / daer wy
met plancken over de schoyssen krippen-
de / by quamen / ende een Cou aen vast
maecten / dewelcke wy met de kae-
stander op de ijs-handt wonden; vernam-
men mede twee Walrussen in de Bahp.
Den 4 dito / weer ende wind als boren:
wy sagen veel ijs bukten de Noord-bahrp /

ende bukten de West-bahrp / de zee op 't
Rif hart aen branden / soo dat wy presu-
meerden onder 't Land om de West niet
veel ijs te wesen. In den avont hielden
wy jacht op een Beer. Op dato heb ick
mijn Componjons ghesamentlijck het
Journael by my gehouden voor gelezen /
daer teghens de selve niet hadden in te
brenghen. Den 5 dito / het weder als bo-
ren. Het ijs dryft noch gestadich met het
Gety af ende aen. In den avont schoot
de wind Noordelijck. Den 6 dito / de
wint als boren / met Mist ende jacht-
sneeu. Het ijs is met de Zuidelijcke wint
t' zee vertroocken / soo dat wy op de nae-
middag ons Chaloup d' eerste mael van
't Jaer te water brachten / roepde met
ons 5 man na de West-bahrp / alwaer ick
4 of 5 dupskens of dupkerkens hebbe
geschoten / daer mede wy na onse Lootse
keerden. Voor gebreck van hagel / smol-
ten wy ons Cune drinckens kanne / en
het Loot van de Middellborger Goot /
die wy 6 of 8 voet upt de sneeu moesten
delven. den 7 dito / de wint N.W. met dym-
sich weder ende koude lucht. Voor de
voegh-kost maecten wy met de Cha-
loup onder ons dryen Jacht nae twee
Walrussen / mits wy veel pappig ijs in
't water vonden / konden de Chaloup
geen baert geven / sy begaven haer on-
der / ende nae lanck roeyen zijn 't ontko-
men. Ontrent middach weder Jacht
nae twee Walrussen / daer van d' oude by
Jan Kunst is geschooten ende gelenst;
het jongh maecte groot gekerm om de
Moer / daer 't ghestadigh aen ende van
zwom: d' oude / sneden wy de kop af / sloe-
gen de Tand en upt / die ontrent een elle
lanck waren / welcker sy maer twee in 't
bovenste van 't hooft hebben staen /
daer mede sy diversche gaten deur de
Chaloup hadden gheslaghen. In den
avont hadden wy jacht op twee Walrus-
sen die ons komst niet verwachten: in 't
keeren schoot ick eenighe dupkerkens /
met laden van 't Roer verbroesen my de
vinghers / niet wetende als van t' een-
mael

mael doot doch is ten besten ghekomen. Den 8. dito/ weer ende windt als voren/ met meerder ende strenger koude: over sulcx de Bahy vol Ijs was leggende. Na de middagh maecten wy weder jacht nae twee Walrussen/ die het ons ontlepden/ schoten weder eenige Duijskens/ die met Pymmen ende anders/ wat toegemaecht/ seer goet van sinaeck zijn. Den 9. dito/ weer ende wint als voren. Dese morgen stont weder een jonge Beer aen de Walrus te eten/ die ick met twee kogels in de kop schoot/ dat hy op 't Ijs doot bleef. Na de middag waren wy genootsaekt van de vorst/ ons Chaloup/ Walrus/ en de bekomen Beer op het Landt ofte Ijs-kant met de Kap-stander te winden/ die wy door de bittere koude ongebillt hebben gelaten; N. W. Sonne vernamen twee beeren/ daer wy jacht op maecten/ een daer van bekomen. Sabonts backten rogge koecken in plaets van Boeckweyt: mede heeft onse Kock het ampt weder aen gebaert/ alsoo hy door Godes genade/ en 't eten der Vossen sijn vorige gesontheyt by na hadde. Den 10. dito/ de windt N. O. met jachtsneeu ende strenge koude. De Bahy was t' eenemaels vast met Ijs toe gevrosen/ so sterck dat de beeren haer passasie daer over namen: wy sagen op sommige plaetsen de Walrussen met de kop daer door slaen. Den 11. dito/ weer ende windt als voren. Ontrent Z. Maen vernamen wy twee beeren/ doch byten schoot. Op dato verbranden wy ons leste kolen/ uytgeseyt eenige groote stukken/ die wy hielden om in de Chaloup te leggen/ dat oft saeck waer/ men met de Chaloup van 't Ijs beset wierden/ al daer ons Cent op te slaen. Sabonts hebben wy de Walrus sijn tonge (voor desen bekomen) gekookt/ met peyer ende azijn gestooft ende gegeten/ die heel goet van sinaeck was; doch eenige hebben 't niet willen proeven: Ons twf kan ons (so wy gisten) noch s. s. af acht

dagen strecken; wy sullen als dan nae byant om soecken/ ende by gezeck van die te binden/ de tenten af breken moesten. Den 12. dito/ de wint als voren/ de kouwe strengher/ soo dat niemant byten de Cent/ noch des abonds te kop wilde gaen/ om te slapen/ uyt vreesse van de voeten te verbziesen. In den avond schoten weder na een Beer. den 13. dito/ weer ende windt als voren/ met harde Vorst/ In den avond ontrent N. N. W. Sonne bestondt een Beer met twee Jongen ontrent anderhalf voet hoogh voor ons Cent van de Walrus te eten; d' oude wiert van Jan Kunst met dubbelst scherp geschooten/ die terstont na de schoodt hem van de ijs-kant Bahy waert begaf/ ende de Jonge verlatende/ die wy met veel moeyten beyde hebben stroppen om 't lijf gekregen/ na dat sy haer met de klauwen als anders in manieren als d' oude hadde gesocht te verweren: wy stelden deselve op de Midelborgers Cent-solder/ huylende seer om de Moer/ welke diverse reysen ontrent ons Cent is verschenen/ maer byten schoot gekleben. Den 14. dito/ de windt Z. O. met lydelijke kouwe. In den avond vernamen wy weder de Moer van de op gister ghevangen beeren/ doch hielt sich al varde van de Cent. Den 15. dito/ de windt Zuidelick met lydelijke kouwe. Op dato hebben wy door gebyck van byant een oude Scheepshut uyt de sneeu ghedolven/ ende tot byant gemaecht. Na middach klaer weder met warme Sonne-schijn. Ick bevonde dat wy het tant-bleys beneffens andere seer was geswollen/ dat wy somtijts met Lamoen-zap wieschen/ ende mede eenige Vossen aten. Den 16. dito/ de windt Z. O. met klaer uitsicht: wy hielden na oud gebruyck onse Paesschen/ kookende een pekels-Ham/ ende schafsende een back heete wijn-zap/ daer mede wy ons vrolick maecten: wy bemerkten dat het ijs/ met dese Zuidelike wind haestich brack/ ende breet 't Zee ver-

April.

vertrock / konden boven van de Tent wepnich ijs in de Zee sien. Den 17 dito / stil weer met klare Sonne-schijn / so dat wy met ons ses Man op 't Geberchte klommen / dat ons seer moeyelijck viel / overmits het dooz 't soele water / ontlaten / ende naderhant bevrofen / soo glat om gaen was ; wy roiden met ons drijen weder nederwaerts / de andere drie maets hoven zijnde / vernamen wepnich ijs t' Zeetwaert ende in de Bahy ; so dat indien de schepen daer ontrent hadden geweest / sy na alle apparentie wel tot de Bahy souden hebben kunnen komen : Een Beer ontrent de Tent sich onthoudende / quam niet binnen schoot. Wy koochten weder een stuck Rheene-vleps met lanck ofte veel zap / doende daer onder wat zap van Limoenen / dat wy soo gesamentlijck met vet ende al in dzoncken / het causeerde goede purgatie : het Vleps stooften wy met pypmen ende rozijnen / dat noch heel goet van smaech was. Onse bekomen jonghe Beerkens boeden wy met Dosschen / ende somtijds een stuck van de Walrus : Naer 't schaffen van de Rook zijn tot den avond vooz d' eerste-mael sonder vuyz geweest. Den 18 dito / stil warm weer / met klare Sonne-schijn. Des na-middachs de windt N. O. doch wepnich koelte : ontrent N. W. Sonne is by wy weder een Beer geschoten / nae dat ick de selve achter een Chaloup bekropen hadde / die van 't ander Volck met Lensen voort doot is gesteken / ende ter stont gebilt / 't vel en bet van binnen ende van buyten gesamentlijck in verskertheyt gebracht. Den 19 dito / de windt variabel / N. N. O. Sonne vernamen 2 heeren ontrent de Tent / daer van wy een schoten. Niet langh daer na quam andermael een Beer aen de vooznoemde ghedooode / daer wy na schoten / maer niet geraekten. N. Ooster Sonne is by ons weder een Beer geschoten / ende voozts doot gelenst / die ter stont gebilt wiert / ende 't vel en bet in verskertheyt gebracht. Alsoo de loop

April.

van 't langhe Roer krom ende gebozsten was / hebben wy deselve uptgenomen / ende een loop van een Musket in de plaets gestelt. den 20 dito / de windt Oostelijck met klaer uytzicht : over sulcks is 4 Man nae 't Geberchte ghegaen / sepden wy veel ijs in Zee te hebben gesien / anders niet vernemende zijn gekeert. den 21 dito / het windken N. O. met klaer uytzicht. Alsoo de West-Bahy tot Riff openingh hadde / hebben wy ons Chaloup over 't landt ter selver plaetse te water gebracht / roepde daer mede na de Mont van deselve Bahy / alwaer wy op 't Gebercht klommen / kunnen geen ijs t' Zeetwaert sien : mede was de hoop / van 't Gebercht eenige Rheenen te bekomen / doch geen vernemende / (na dat 4 of 5 uren uyt geweest hadden) zijn gekeert / de windt met buyen hart van 't hooge landt vallende / konden wy met Chaloup swaerlijck zee houden / welke windt seer houdt was / maer in de loute scheen de Sonne heel warm. Ons Chaloup haelden wy weder by 't Riff een groot stuck te Lande-waerts. den 22 dito / de windt als voren / met Dooft ende bittere koude. Den 23 dito / stil weer met warme Sonne-schijn / waer ober wy met vijf Man ons Chaloup te water haelden / van meeninghe om eenige Walrussen te bekomen / die wy met menichten / so in de mond bande Bahy als t' Zeetwaert op 't ijs saghen leggen. Ontrent de midde van de Bahy wesende / vonden deselve t' eenemael vast met nieu-gevrofen ijs / daer wy met de Chaloup niet dooz konden roejen / waren genootsaecht te keeren / ende de Chaloup op d' asgeroepde plaets op te halen ; want vooz ons Tent hielt sich de Bahy noch heel vast met ijs : t' Wups komende / hebben eenighe in de Sonne haer klederen nyt getrocken om te habenen / andere leyden haer op een planck vooz ons Tent te slapen op de Sneeu. De Craen smolt op veel plecken van de Backs / soo dat wy vertrouden in 't Vaderlandt op

f

da-

dato geen schoonder weer gheweest te zijn. Den 24 dito / stil weer met betrocke lucht. In den avont koeldent wat op uyt de Zuidelijcke handt. Den 25 dito / weer ende wint als boren. In den avont begoft het wat te sneeuwen. Den 26 dito / de windt N. W. met sneeu ende koude / also wy met de Harpoen geen beguame schoot op een na-geslaegden Walrus konden krijghen / hebben wy deselve met 2 koegels op 't ijs geschoten / die terstond (als geen letsel hebbende) te water is gegaen / 't ijs begonst sich met het hoog water wat te schaverlen / wy maecten als doen de Chaloup / toe behorende de Camer van Middellborg voor ons Tent / tot de Disscherij gereet. Den 27 dito / de windt N. W. met redelijck goet weer. Des voorsz-middaegs maecten met ons 5 Man in de West-Bahy jacht na twee Walrussen / die ons niet verwachten / roepden voorsz 't na de Mond van de selve Bahy / van meeninge in 't mogelijk waer na de Hobbe-Bahy te sien ofter eenige Walrussen / Beeren / ofte petwes dat voordeel konde geven / ware te bekomen. Wy bonden onderweegh soo veel nieu gebrosen (doch pappich) ijs; daer wy met de Chaloup niet door konden ende weder keeren moesten / schoten eenighe duyskens. In den avondt vertoonden sich ons Godt lof de eerste Walvissen in de Bahy tot twee in 't ghetal / doch niet seer groot: sy namen hun koers dicht by 't strand / de Noort-Bahy (onder het ijs) in. Wy maecten doen voorsz de Chaloup ter Disscherie gereet / om met d'eerste gelegentheydt pets te verrichten: de Vossen nu eenige dagen gesien / waren seer naecht / 't hant uytgeballen / ende andere koleur krijgende. Den 28 dito / de wind N. W. Op dato hebben wy tot diversche malen Jacht op Walrussen gehad / eenmael op drie te gelyck / daer een van ons Companjons op eenighe brocken ijs loopende na schoot / dan alsoo de Lijn te kort was zijn 't deselve ontkomen. In den avondt schoot de wint Zuid-

den / so dat het ijs de Noort-Bahy uyt / wat begon te vertrecken. Naemiddernacht de wind N. met jacht-sneeu. Den 29 dito / het weer ende wind als vooren / waer mede de genoemde Westbahy veel ijs ontfingh. In der nacht is by de Waker ontrent de Tent weder een Walvis gesien. Den 30 dito / de windt variabel met Voest ende jacht-sneeu. de Bahy houdt sich als vooren / tot ons Tent vast met ijs / dat met de Vloet uyt ende in drijft / so dat wy presumeerden niet veel ijs onder 't Landt te zijn / overmits wy met de Noordelijcke windt noch sonderlingh geen ijs hebben vernomen / door de dicke duystere betrocke lucht / hebben in 5 of 6 dagen geen Son gesien. Op dato kroochten wy eenighe groote grauwe Meeuwen / voorsz desen op de doode beeren geschoten / alwaer de selve niet pver haer kost af soecken.

Den eersten Mey / wind ende weer als voren / soo dat wy te water noch te lande niets konden verrichten. Ick gaf alsdoen aen 't Volck twee kannen goet bier met een back warme wijn / segghende daer mede de Spits-berghse Kermis in te stellen. Den 2 dito / de wind variabel / tamelijck goet weer; over sulcx liet ick het volck op 't Geberchte klimmen / raypoteerden dat sp t' Zee niet als veel ijs konden sien. Ontrent in middagh Mist met harde wind / waer over wy niet uyt gingen. 's Avonds de wind Noorde met Mist / strenghe koude en Voest. Den 3 dito / variabile wind met jacht-sneeu ende Voest. Ooster-Sonne vernamen wy een oude Beer met een kleen Jongh by sich; maer den Hond siende ende horende ons gereet maecten / sprong de deur op / ende verjoeg de selve. Door ons Tent tot de Houcker-bahy leyt 't ijs noch t' eenemael vast. In de Wacken houden sich ontelbare meenigte van berch-Cynden / doch seer schu tende swaerlijck om te bekomen. Den 4 dito / continueerde den Voest ende het weer als voren. De Bahy hielt sig als noch seer vast met ijs beset /

Ma. ap. set / so dat wy nergens met de Chaloup konden roepen. Den 5 dito / de wint ende het weer als voren / met jacht-sneeu ende Doofst. In den avont de wint N. O. met sijbe koelte ende strenge Doofst. Den 6 dito / de windt N. O. met ghestadighe jacht-sneeu / so dat wy niet van ons konden sien; ober sulcx in de Tent bleven: wy vreesden dat met de Noorde wint veel ijs tegen 't Land soude aen persen / so de selve continueerde; 't konde wel gheschieden dat de Schepen laet op de Heeringh soude komen; doch de windt kan sulcx niet Gods hulp haest doen veranderen. Den 7 dito / de wind N. O. met gestadighe jachtsneeu. Ontrent 3. o. Sonne vernamen wy een Beer aen de Walrus staen te eten / die wy met dubbelt scherp in 't lijf schoten / en Bahywaert op liep / welke naderhandt van ons Timmerman is gheschoten / waer door hem doen veel bloeds de muyl als anders uyt-liep / klimmende op eenige groote ijsbrocken / daer de selve / na dat wy konden bemerken / gestorven is. In den avont klaerdent wat op. Den 8 dito / de wind N. O. met klare Sonne-schijn ende lichte koudte / soo dat wy met ons 4 aen de W. bahy op 't Gebercht klommen / van daer wy niet als ijs 't Zee konden sien; doch in 't w. ende w. ten 3. niet so vast / als in 't Noorden anders niet komende vernemen / zijn van hoogh 't Geberchte af / op de sneeu na om laegh gegleden; de Sonne gaf soo veel warmte / dat het volck op de sneeu haer kleeders uyt-trocken om te reynigen. Ontrent N. N. W. Sonne vernamen wy een Beer / die nae dat 6 mael met dubbelt scherp in 't lijf geschoten was / in 't ijs gestorven is / die wy van stonden aen op 't land wonden ende ontweyden / doch geheel mager. Den 9 dito / de windt als voren met jacht-sneeu / harde Doofst ende bittere kou. Den 10 dito / de wind. N. O. met jacht-sneeu. In de Honde-wacht weclte onse Timmerman wy op / seggende dat een beer aen de Walrus stont te eten / daer ick op aen

lepede / 't roer wy tot 5 of 6 mael weygerende / begaf hem dito beer Bahy-waert op 't ijs / daer de selfde in brach / ende eyn-delijck van de ghenoomde Timmerman met de derde schoot gedoodt is / daer wy met ons 4 ober 't nieuwe gebrosen ijs na toe gingen / om een tou aen vast te maeken / doch wiert met de stroom onder het ijs getrocken / ende ist ontdeken. Den 11 dito / de windt N. O. met tamelijck klaer uitsicht. Ontrent middagh vernamen wy een beer op strant / staen te eten van de Walrus / voor desen bekomen / die door 't karren in 't opstooten van de deur versaecht is. Den 12 dito / de windt als vooren met Doofst ende heldere klare lucht; doch wy verhoopten met de volle Maen veranderingh van wind te sullen krijghen / daer mede 't ijs 't zee kan ver-trecken / op dat wy ons Chaloup te water doende pet verrichten soude mogen. Ick verstant dat van ons Timmerman een Walvis in de West-bahy ghesien was Den 13 dito / de wind Z. ende Z. O. met klare Sonne-schijn. Op dato hebben wy onse doot geschoten beeren / (in de winter / obermits de groote kouwe ongevilt ghelaten) uyt de sneeu ghedolven / om door de Sonne te ontdooien / villende mede d' een zijde van de Walrus d' ander zijde die hardt gebrosen was teghen de Sonne ghesiet hebbende: wy maekten af-doen de Middellburgher Tent schoon / de beere-vellen by ons daer gebracht / op de sneeu te lichten gelept zijnde. 's Avonds Z. W. wint met weynich koelte / schoon weer. Den 24 dito / de windt N. O. met donchere betrocke lucht / voor de West-bahy konden wy sonderlinge geen ijs sien: maer van 't Riff tot de Mondt der selver was 't vol ijs / behoudens eenighe wacken dwers voor ons Tent: mede hielt sich de Noort-bahy t' eenemael vast ende dicht van ijs. Den 15 dito / de windt ende weer als voren. 's Middachs zijn wy nae groote moeyte / met ons Chaloup door ende ober 't ijs in 't wack gekomen / daer wy

Maar.

jacht maecten na Walcrussen / die verde in de ijs-broeken laghen / ober sulcx wy met de Chaloup daer niet wel by konden kom m/ daer van ons Voorman een met 2 kogels in de kop schoot / die hem terstont t' zeewaert (als geen letsel hebben-de) heeft begeben/ men kan als 't vel niet ghespannen staet/ zwaerlijck daer deur schieten. In 't keeren schoot ick 2 berg- Eynden / het selve ghevogelt is niet wel onder schoot te bekomen / daer als men achter de ijs-broeken sittende / met de Chaloup onder kan roeyen / 3y moeten ook hart-steeck doot geschoten worden / ofte wy moeten met groote moeyten de selve na-roeyen / overmits die ongelooflijck duncken. Den 26 dito de wint N. O. met betrocke lucht. Op dato maecten wy Jacht na Walcrussen / Kobbien ende bergh-Eynden / doch hebbender geen bekomen ; maer maecten mede de Amsterdammer ende andere Centen schoon / daer wy voor desen ons rendevous veeltijds hebben gehad / waer door eenighe Sneeu in de selve Centen was gekomen. Den 17 dito / weer ende wint als voren. Naemiddach hadden wy jacht na Walcrussen ende Kobbien / daer geen zijn bekomen / door de harde stroom leed men met de Chaloup groot pijnkel / also eenighe stukken ijs met leech water op 10 of 12 baden aen de grond sittende / met hoog water los raecten / ende men tusschen de selve licht aen stukken soude werden geperst / so dat wy genootsaecht waren upt de Chaloup te springen / ende de selve om het minste perijckel op het ijs te trecken. Den 18 dito / de wind als voren met dupsich weer : wy roeyden met de Chaloup upt om pets te bekome / vernamen eenige trouwen Eyndvogels / daer wy op schoten / ende een van bekomen hebben. Schoten mede na eenighe Kobbien / doch geen sijnder gerocht. In 't keeren vonden wy den Beer op den 10 dito hier voren geschoten / die wy met de Kraepstander op de Wal wonden. Den 19 dito / de windt N. O. betrocke lucht

met Jacht-sneeu. In den avont roeyden wy nae Bergh-Eynden / maer konden geen binnen schoot krijgen. In der nacht een harde storm upt de Z. Westen / met ghestadighe Jacht-sneeu. Den 20 dito / weer ende wint als voren / na wy konden bemercken / begonst de Nooyt-Bahy tot d' Eylanden van de Arssypelle openinge te krijgen ; als mede in de West-Bahy. Het ijs ontrent het Ruis schoot t' eenemaal voor ons Tent / van gelijcken 't ijs van den Geber ende 't Doot-mannen Eylant. In den avont is by ons volck eenigh Gebogelte / soo Bergh-Eynden / als Borgemeesters of te groote grauwe Meentwen bekomen / welcke Meentwen wy veel op de gedoo-de beeren (voor ons Tent leggende) schieten / want sy daer van haer kost halen. Den 21 dito / de wind 3. w. met harde bupen ende gestadighe sneeu : wy koochten ons bekomen Wilt-braet met pruy-men. In den avont kielderent wat op. Den 22 dito / weer ende wint als voren : wy konden voor als noch niet vernemen met dese wint eenige openinge gekregen te hebben. Op dato isser veel sneeu ghevallen. In den avond roeyden wy achter eenige stukken ijs / op hope van eenighe Walcrussen / Kobbien / ofte petweg anders te bekomen : schoten in 't weder keeren een Bergh-Eynd. Den 23 dito / een stijbe koelte upt de Nooydelijcker-hand. 's Nachts ontrent Nooyt-Sonne hebben wy een Beer bekomen / die nae drie schooten op de Wal gekregen hebbende / hem te water begaf / daer wy met ons Chaloup na roeyden / ende na langh jagen noch diversche schoten en steeken met Lensen ontfangen hebbende / in 't water sterf / die wy aen 't Lant gebouchsaert op de Wal met de Kraepstander wonden / terstont gebilt / 't vet ende vel in verskerthept gebracht hebben. Diversche wijskens van beeren zijn van ons t' eenemaal op gesneden / om eenige ongeboren jongen te vinden / maer noyt yet vernemende : Overmits men schijft dat

May.

dat de Beeren een stuk vlees werpen/
welk na negen dagen vande Moer ge-
lekt wort / 't fatsoen van een beer ghe-
lijkt. Den 24. dito / de wint als voren
met handtsaem weer. Ontrent de mid-
dach vernamen wy eenighe witte Wal-
visschen in de Bahy / komende uyt de
West / daer wy Nacht op souden hebben
ghemaect / dan al eer de Chaloup met
ons te water was / begaben sy hun onder
't Hs: wy maectten alsdoen ons woo-
ningh-Cent schoon / welke vloer seer
was gebroken / en leyden daer in 125. ste-
nen van de Kamer Amsterdammer tent /
tafels ende banken geschuert hebbende
de Solder (welcke soo dick met flocken
roock hingh / gelijk de bladeren aen de
boomen) hebben wy so ghelaten / op dat
in 't ophalen van de Loodse tegen 't na-
ste Jaer daer op soude werden gelet: wy
bilden mede de Walrus boot af. Des
abonts zijn wy met de Chaloup uyt ge-
roeyt / om te sien of 'er niets waer te be-
komen / varende een stuk in de West-bay
tot dat wy van 't Hs niet verder konden /
alwaer wy hoogh op 't Gebercht klom-
men ende blyten de Bahy sonderlingh
geen Hs sien konden: maer in de selve
Bahy ende in 't H. al Hs. In 't weder-
keeren bevonden wy onse passagie af ge-
seden / ende t' eenemael met Hs beset /
daer wy niet groote moeyte ons Cha-
loup so dooz als ober mosten trecken /
wy waren ook al by na geresolveert ons
Chaloup op eenige Hs-brocken de wel-
ke op 7. of 8. vadem aen de gront saten / te
halen / en ons met plancken ende riemen
over de Hs-brocken na Lant te begeven.

Den 25. dito / de windt Noorde. Na
middag ben ick met noch 5. Man na de
Luyd-Salaetberg geroeyt van mening
om eenighe Rheenen te bekomen; over-
mits de Zee hart aenhzandende / dozsten
wy met de Chaloup 't lant niet aen doen
In 't keeren kregghen wy eenighe harde
seym-winden ober 't Geberchte / dat ons
dacht niet het depnen vande zee de Cha-
loup sich verheffende uyt het water / dat

t' onderste boven soude hebben gewaert
daer ober zwaerlijck konden oproeyen /
schoten ontrent ons Cent 2. Bergh-
Eynden. Anden abont wierde by een
van ons Companjons een groote Wal-
vis gesien / die van de Nooyt uyt het Hs
komende / sich Bahy-waerts in begaf.
Den 26. dito / de windt N. O. met Noyt
ende gestadige sacht-sneeuw / soo dat des
abonts wel een half Mans lengte sneeu
vooz ons Cent waer gekomen. Den 27
de wind variabel met handtsaem weer.
Ontrent middach vernam ick een Cha-
loup met Volk / daer ober wy al t' samen
seer verblijd waren / God danckende dat
hy ons so langhe betwaert hadde / ende
vooz alle prijckel beschermt: dit was de
eerste welck in 9 Maenden min 5 da-
ghen van ons ghesien was / die wy ver-
spraecken. Sy seiden van den Com-
mandeurs Cornelis Kroufs Schip te
zijn / die alsdoen noch vooz de Kobb-
bay was: wy vereerden haer Comman-
deur een stuk van ons verwinterde
Rheene-vleys / ende presenteerende den
selfden een Salaet: wy verstonden mede
dat sy luyden aen 't vooz-landt ontrent
16. of 18. mylen van de Bahy een Cha-
loup hadden afgebaerdicht / die vooz con-
trarie wint ons noch niet verschenen
was. In den abont is den vooznoemden
Crouff vooz de West-bahy ten Ancker
gekomen. Den 28. dito / de wint als vo-
ren met Noyt. Op dato is de ghesepde
Crouff aen ons Cent gekomen: sy wa-
ren seer verwondert ober ons leven / ende
goede dispositie / daer van Godt alleen de
eere toe komt. Den 19. dito / windt ende
weer als voren. Ontrent Wester-Son-
ne scheent wat te stillen / waer ober wy
ghesamentlijck / dooz versoeck aen de ghe-
noemde Crouffs boot zijn geroeyt / nae
dat sy drie Chaloupen aen de Z. ende drie
aen de N. op de klippe ter Visschern ge-
stelt hadden; wierde alsdoen in de Kijup
met ons 2. treffelijck onthaelt / ende ont-
andere vijf met-gesellen met 2 pintjens
bier eerlijck tractement aen gedaen / den

May.

danck daer van laet ick de ghemelde Croeff. Ick verftont als doen dat de verhaelde Chaloup van 't booz-land te water gestelt / al aen boort was ghekomen / brenghende drie Wiheenen met ettelijke Walrus- koppen om de Tand en wille aen boort : van welcke bekomen Wiheenen wy tot verberfinge niets hebben ghekre- gen. Na een ure blijbens zijn wy van ons Companjons / willende de Wiemen uyt ons Chaloup (boort desen over 't land getrocken) halen / tot over 't haost in de sneeuw gesoncken / alwaer wy met de Wiemen by kropen hem een der selver toefstekende / om daer mede uyt te klim- men. In der nacht is den ghemelden Croeff met sijn Schip tot boort de Hou- ker-baht ghehoort / ende aldaer ten An- ker gekomen / delvende haer Chaloup uyt de Sneeuw. Ick verftont mede dat

twee Chaloupen in de West geleghen / wech waren gespoelt. De Noord- baht hield sich noch t' eenemael met Is beset. Den 30. dito / kalin stil. op dato is de boortschepen Croeff met sijn Chaloup na de Magdalena Baht geroept. Dae- middag maekten wy na diverse Wal- russen Jacht / daer van geen zijn beko- men. Des nachts zijn noch vijf Sche- pen / den Admirael / Schout by nacht / benebens twee andere / de West- baht in op de Heede ten Anker gekomen. Den lesten Mey / de wind Zuidelijck Desen morgen begonst het Is inde Noord- baht t' Zee te vertrecken. Des avonts is de Heer Generael Cornelis Pietersz Is / beneffens Jan Mathijz Steen in de Noord- baht op de Heede ten Anker ge- komen / en si hebben malkander met een Gerschoot verwelckomt.

Eynde des Journaels.

Mattri

Matrïalen / Victualie / Ammunitie als

anders/ ten behoefte in neghen Maenden/ voor seven Persoonen aen
het Landt Spitsberghen, om te Overwinteren ghelaten.

Erst 13. quartelen hart broot. Een smal Ton witte Bisschuyt. Twee half-vaten Boter. Een quartel met 25. Kaesen. Een smal Ton met 15. Kaesen. Drie quartel met Gort. Drie quartel met witte Erweten. Een quart en een smal Ton grauwe. Vijf quartelen Stockvis. Vijf Tonne Vleys. Een Tonne Speck. Vcrtien quart met Scheeps bier. Twee smal Tonnen Goet bier. Twee half-vaten Brandewijn. Een Aem Fransche wijn. Een quartel met Azijn. Twee Tonne Zout. Een halve Ton Peeckel. Ses stoop Oly van Olijve. Tien pont Suycker. Sevende half stoop Lamoen-sap. Twintich pont Taback. Ses dosijn pijpen. Vijftich pont Pruymen. Twee pont lange Rozijnen. Vier pont Ronde. Een pont Gengber. Een pont Peper. Een vierde pont Noote-muscaten. Vier loot Caneel. Twee loot Nagelen. Twee loot Foelie. Een varjen Mostert zaet. Een half kinneken Zeep. Ses of acht pont Kaerssen. Hondert twintigh Deelen. 1. Sestich boomsche Kapravens. Een quart met Kocx gereetschap, oock eenige Spijckers als, &c. Dertich quart. Schotsche Colen. Vijf-en-twintich quart Turf. Drie vadem Brant-hout. Een vaetje met Swavel. Een Kopere Lamp. Een bos Katoen. Een Kachel met haer toe-behooren. Ses houte schoppen. Twee beslaghe Schoppen. Twee Boskaysche Bijlen. Een Kocx Ketel. Een koopere Panne, met eenigh aerde Pot-werck. Twee hangende Compassen. Drie Chaloups Compassen. Twee vier uurs Glasen. Ses half uurs Glasen. Een houten Emmer. Een Tinne drinckens-kanne. Een Var-kijcker. Een Laecken om Tintel te branden.

Ammunitie van Oorlogh.

Vier Muskets. Een Kort. en een lanck Vuyr-roer. Een vatje met Lont en Kogels. Een vatje Bos-kruyt. Een kruyt-Fles. Twee pont kogels tot 't lanck roer. Een pont Hagel Ses Psalm-boecken. Een Testament. Een Huys-postil. Een Boeck om Journael te houden. Een bos Pennen. Een kanneke met inct. Drie Bock Pampier. Twee Almanacken.

Van 't gene de Commandeurs op haer verreck yder in 't particulier ons hebben gelaten.

Amsterdam.

Twee Oxhoofden Rogge-meel. Een vat goet Bier. Een Roockte Ham. Een half pont Peper.

Delft.

Twee stoop Oly van Olijve. Een vier uurs Glas. Een Bijl. Twee derdepart vat kaerde melk.

Enckhuysen.

Een vierde Anker Fransche wijn. Twee stoop Oly van Olijve. Een Bier-glas. Een Wijn-roemer.

Middelburgh.

2. Stoop Oly. Twee en een half pont Sool-leer. Drie Hoenders. Een tonne Gerst.

Vlissinghen.

Een varcke Schoer. Ses gefoute Laberdanen.

't Gunt op't arrivement van de Schepen by ons is gevonden.

Drie vatjens Mostert-zaet. Eenighe stucken vleys. Drie of vier stucken Speck. Een ende een half vat Sout. Een partijtgen Oly. Seventien Kaesen. Ses en een half quartel broot. Twee en een sestep quart. witte Erwet. Twee quartelen Gort. Drie quartelen Stockvis. Vijf of ses stoop Brandewijn. Twee vadem Taback. Van als een weynigh Specerije. Een partijtgen Salaet. Eenighe stucken Rheene-vleys, om door de Vloot te laten visiteren.

De Lenghte van de Wooningh-tent was een-en-twintigh voet, breed sestien voet, van de gront d' eerste verdiepingh seven voet en een half, van buyten met Deelen, ende van binnen met een halve Steen opgehaelt, de Solder met Kley geleyt, het Magazijn achter ons Tent, daer wy met een deur in quamen, lanck twaelf voet, breed en hoogh als voren, licht op geslagen van een Deel dickte.

G E D I C H T

Aen alle Scheeps-gesellen.

Komt hier, giet eens die de Baren
Van den woesten Oceaan,
Meermaels geerigh hebt door-
varen,

Om na 't vreemde Landt te gaen:
Die in dienste van u Reder,
Als't hem nut is en behaeght,
Niet aensende wint of weder,
Lijf en leven willigh waeght.
Siet eens of die seve Gasten,
Soo de minsten als de meest,
In't gevaer kloeck aen te tasten
Oock onaerdigh zijn geweest.
Wat sy by die wrede strande,
By de smoockoy van den traen,
En te water, en te lande,
Moedigh hebben uygestaen.
Als de kromme Beere-klouwen,
En die scherp-gespitsten tand
Haer aen stucken pooghd' te houwen,
En te werpen in het sand.
Als de felle water-rollen
Van de snelle Soute vloed,
Aengestouwt en op geswollen
Schenen t' eyschen lijf en goed.
Als de rasch-verbolge winden
Met haer krachten quamen af;
Om haer onvoorsiens te vinden,
En te domp'len in het graf.
Alsmen daer begoft te meenen,
Dat men van die helse strand

Sonder ooren, neus of teenen,
Keeren sou in't Vaderland.
Als sy van haer Tent geweken
Aen die ysselijcke Rhee,
Meenden tot de keel te breken.
En te smooren in de snee.
Als de sloep was uyt gelopen,
En sy mosten al te voet,
Zijnde van het Ys bekropen.
Loopen op de marmer-vloer.
Als sy levendigh begraven
In den damp en sneewichyt,
Dochten, adieu Delphsche Haven,
Adieu in der eeuwigheyt.
Waer sy keerden ofte wenden,
Over al scheen schrick en nood;
Over al een droevigh Ende,
Als een schimme van de dood.
Hier uyt kunt ghy merk'lik mercken,
Om te zijn vry onbeswaert,
En u ziele te verstercken:
Dat niet deert, 't geen Godt bewaert.
Eer u dan op sulcke kusten
d' Onspoed schielik overslaet,
Boet hier mede uwe lusten,
En zijt wijs door anders quacd.
Hoe ghy u bequzem sult weeren,
Mettten emmer in den brand,
Sult ghy hier uyt sijntjes leeren.
Sonder u we schae of schand.

*Adriaen Ravesteyn.
Patientia & spe.*

E Y N D E.